

ЗАКОН ЗА НОТАРИЈАТОТ

(Објавено во Сл. Весник на РМ, бр.72 од 12.04.2016 година)

I. ОСНОВНИ ОДРЕДБИ

Предмет на законот

Член 1

Со овој закон се уредуваат организацијата на нотаријатот како јавна служба и неговите органи, постапката за именување и разрешување на нотарите, делокругот на работа и службените дејствија на нотарите, овластувањата на нотарите, составувањето на нотарски исправи, надзорот и дисциплинската одговорност на нотарите, како и други прашања кои се однесуваат на нотаријатот.

Нотаријат како јавна служба

Член 2

(1) Нотарска служба е јавна служба што ја вршат нотари, кои се самостојни и независни носители на таа служба.

(2) Нотаријатот е самостојна, независна јавна служба во која се вршат работи од видот на јавни овластувања, врз основа на закон.

Нотари и нотарска служба

Член 3

(1) Нотарот е лице што врши јавни овластувања утврдени со закон, именувано од Министерството за правда (во натамошниот текст: Министерството), кое нотарската служба ја врши како единствено професионално занимање.

(2) Нотарската служба опфаќа составување и издавање на јавни исправи за правните работи во форма на нотарски акт, изјави и потврди за факти врз основа на кои се востановуваат права или обврски, донесување решенија во постапка за издавање на нотарски платни налози, потврдување на приватни исправи (солемнизација), издавање на потврди, заверка на потпис и ракознак, на препис, на превод, примање на чување на исправи, на пари и на предмети од вредност заради нивно предавање на други лица или органи, како и вршење на доверени работи определени со закон.

(3) Нотарската служба нотарот ја врши слободно, независно, самостојно, стручно и непристрасно врз основа на Уставот, закон, меѓународни договори што се ратификувани

во согласност со Уставот на Република Македонија и други прописи и општи акти засновани врз закон.

(4) Нотарската служба се врши со примена на начелата за гарантирање на законито вршење на работите, одговорност за причинетата штета во вршењето на нотарската служба, неспорност на правниот однос, надзор над законитоста во вршењето на нотарската служба, угледно и достоинствено вршење на нотарската служба и надоместок за извршената работа.

Нотарски исправи и заверки

Член 4

(1) Нотарски исправи се јавни исправи кои нотарот ги составил во рамки на делокругот на работата и службените дејствија утврдени со закон и тоа исправи за правни работи и изјави кои ги составил нотарот во форма на нотарски акт (нотарски акти), нотарски платен налог, записници за правни работи и други дејствија што ги презел нотарот или биле преземени во негово присуство (нотарски записници), потврди за факти кои нотарот ги утврдил со непосредно забележување или со помош на исправи (нотарски потврди) и потврдени (солемнизирани) приватни исправи.

(2) Нотарски заверки се заверки на потпис и ракознак, заверки на идентичност на препис или извод (заверка на препис), заверки на превод и други заверки предвидени со закон.

(3) Нотарските акти, потврдените (солемнизирани) приватни исправи, нотарските платни налози и решенија донесени во оставинска постапка како доверена работа од судот, во случаите утврдени со овој закон имаат сила на извршна исправа.

(4) Нотарските исправи имаат доказна сила на јавни исправи ако при нивното составување и издавање се исполнети потребните услови предвидени со овој закон.

(5) Нотарските заверки имаат доказна сила на јавни исправи во делот на фактите кои нотарот ги потврдил.

Странска нотарска исправа

Член 5

Нотарска исправа која е издадена во странство, има иста правна важност како да е издадена согласно со овој закон, под услов на реципроцитет.

Службено седиште и службено подрачје

Член 6

Нотарот има службено седиште и службено подрачје на кое ја врши нотарската служба.

Службен печат, сув жиг, жиг за восок, штембили и квалификуван сертификат издаден од овластен издавач (електронски потпис)

Член 7

(1) Нотарот има свој службен печат, сув жиг, жиг за восок, штембили и квалификуван сертификат издаден од овластен издавач, со кои ги заверува исправите кои ги составил или прегледал во врска со дејствијата што ги презел во вршењето на службата.

(2) Нотарот има штембили кои ги користи за поедноставно пишување на текстот на заверката.

Нотарска Комора на Република Македонија

Член 8

Нотарите во Република Македонија задолжително членуваат во Нотарската комора на Република Македонија (во натамошниот текст: Комората).

Одговорност на нотарот

Член 9

Нотарите одговараат за својата работа во согласност со закон.

II. ИМЕНУВАЊЕ НА НОТАРИТЕ И ПРЕСТАНОК НА НОТАРСКАТА СЛУЖБА

Услови за именување на нотар

Член 10

(1) За нотар може да биде именувано лице кое ги исполнува следниве услови:

а) да е државјанин на Република Македонија;

б) да е деловно способно и да има општа здравствена способност, што се докажува со уверение издадено од надлежна здравствена установа од областа на медицината на трудот;

в) да е дипломиран правник со завршено четиригодишно високо образование на правни студии или дипломиран правник кој според Болоњската декларација има 300 кредити на правни студии според Европскиот кредит трансфер систем (ЕКТС) или нострифицирана диплома за завршени правни студии во странство во траење од четири години или според Болоњската декларација има 300 кредити на правни студии според Европскиот кредит трансфер систем (ЕКТС);

г) да има положено правосуден испит;

- д) да има положено квалификационен нотарски испит и испит за рангирање за нотар за конкретниот конкурс, психолошки тест и тест на интегритет;
- ѓ) да има работен стаж на правни работи од најмалку две години по положен правосуден испит;
- е) да не е осуден со правосилна судска одлука на безусловна казна затвор над шест месеци или да не му е изречена забрана за вршење на професија, дејност или должност;
- ж) да даде изјава заверена од нотар дека ќе обезбеди соодветна опрема и простории за вршење на нотарската служба;
- з) да даде изјава пред нотар дека не е презадолжено, со сите последици од давање на лажен исказ;
- с) активно да го владее македонскиот јазик и неговото кирилско писмо;
- и) да поседува меѓународно признат сертификат за познавање на најмалку еден од трите најчесто користени јазици на Европската унија (англиски, француски, германски) издаден од официјален европски тестатор, член на здружението ALTE на европски тестатори на B1 (B1) нивото на ЦЕФР (CEFR), односно ИЕЛТС со 3,5 - 4,5 поени, ПЕТ, БЕК П, БУЛАТС, или Аптис, или ТОЕФЕЛ ПБТ најмалку 450 бода, ТОЕФЕЛ ЦБТ најмалку 135 бода, или ТОЕФЕЛ ИБТ најмалку 45 бода, или ДЕЛФ, ТЦФ, ТЕФ, или Гете сертификат, ТестДаФ и
- ј) да не му престанала функцијата судија, односно не му престанал работниот однос како државен службеник, помошник нотар, заменик нотар, адвокат или извршител со правосилна одлука во дисциплинска постапка додека не поминат три години од денот на правосилноста на одлуката.

(2) Кандидатот за нотар доставува пријава со прилози со кои се докажува дека се исполнети условите за именување на нотар утврдени во ставот (1) точки б), в), д) - во делот на психолошки тест и тест на интегритет, ѓ), ж), з), с), и) и ј) на овој член. Преостанатите документи за исполнување на условите за именување на нотар утврдени во став (1) точки а), г), д) - во делот на нотарскиот испит и е) на овој член, Министерството ги прибавува електронски по службена должност од имателите на соодветните информации, за што од кандидатот наплатува надоместок во висина на реалниот трошок.

Постапка за именување на нотар

Член 11

(1) Нотарот се именува со решение на Министерството врз основа на конкурс.

(2) Конкурсот за именување на нотари го распишува Министерството, а го спроведува Комората која за таа цел формира комисија составена од пет члена од кои два члена од Комората, еден член по предлог од Судскиот совет на Република Македонија, еден член по предлог од Академијата за судии и јавни обвинители и еден универзитетски професор од правните факултети акредитирани во Република Македонија. При формирањето на комисијата од овој став, Комората го применува начелото на соодветна и правична застапеност.

(3) Во конкурсот се определува службеното подрачје за кое треба да се именува нотарот, вкупниот број на објавените нотарски места и бројот на местата за припадници на заедниците од вкупниот број на објавени места, почитувајќи го начелото за соодветна и правична застапеност. Ако истовремено се распишува конкурс за повеќе нотарски места, во конкурсот се неведува можноста дека кандидатите можат да се пријават за сите објавени нотарски места. Ако кандидатот се пријавува за повеќе нотарски места, во пријавата може да го наведе приоритетот на местата на кои сака да биде именуван.

(4) Конкурсот за именување на нотари се објавува во „Службен весник на Република Македонија“ и во два дневни весници, од кои по еден од весниците што се издаваат на македонски јазик и во весниците што се издаваат на јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните кои зборуваат службен јазик различен од македонскиот јазик.

(5) Рокот за пријавување на заинтересираните кандидати е 30 дена од денот на објавувањето на конкурсот во „Службен весник на Република Македонија“, во кој рок кандидатите се должни да го положат нотарскиот испит за објавениот конкурс. Воедно кандидатите се должни да достават доказ за положен психолошки тест и тест на интегритет од акредитирани лица.

(6) Пријавите заедно со прилозите во оригинал или заверен препис од членот 10 став (2) од овој закон со кои се докажува дека се исполнети условите за именување на нотар согласно со членот 10 став (1) од овој закон, се поднесуваат писмено до Комората, освен оние документи кои Министерството ги прибавува по службена должност.

(7) По истекот на рокот од ставот (5) на овој член, Комисијата е должна најдоцна во рок од пет дена од денот на завршувањето на конкурсот, да ги достави до Министерството сите примени пријави, со изготвена ранг листа на кандидати според вкупно освоените бодови од:

- нивниот успех во текот на студиите и
- постигнатиот успех на испитот за рангирање за нотар.

(8) Комисијата при изготвување на ранг листата, доколку кандидатите имаат ист број на освоени бодови, ги зема предвид времетраењето и видот на работниот стаж. Предност во рангирањето има оној кандидат со подолг работен стаж стекнат кај нотар, извршител, адвокат, во правосудни органи и органи на државна управа од областа на правосудство и финансии.

(9) Министерството именувањето на нотар го врши од ранг листата од ставот (8) на овој член, доставена од комисијата според бројот на вкупно освоените бодови, во рок од три работни дена сметано од денот на приемот на ранг-листата врз основа на рангирањето на кандидатите доставено од Комисијата.

(10) Доколку во прворангираните кандидати нема доволен број на припадници на заедниците согласно со објавениот конкурс за кој се врши именувањето, се распишува

дополнителен конкурс во рок од пет дена од истекот на рокот од ставот (9) на овој член, само за оној број на припадници на заедниците за кои што не може да се изврши именување по конкурсот од ставот (3) на овој член. Во дополнителниот конкурс се утврдува потребниот минимален број на бодови кои треба да ги има кандидатот, а кој број треба да е идентичен со бројот на бодови со кои е именуван последниот кандидат од ранг листата од објавениот конкурс од ставот (3) на овој член. Во дополнителниот конкурс се определува датумот за одржување на дополнителниот испит. Рокот за пријавување на заинтересираните кандидати е 30 дена од денот на објавувањето на дополнителниот конкурс во „Службен весник на Република Македонија“, во кој рок кандидатите се должни да го положат нотарскиот испит за објавениот дополнителен конкурс. Именувањето на нотарот од дополнителниот конкурс од овој став, Министерството задолжително го врши во рок од три работни дена од денот на приемот на ранг-листата од Комисијата, врз основа на рангирањето на кандидатите само доколку кандидатот го постигнал минимално потребниот број на бодови утврдени со дополнителниот конкурс. Доколку по одржување на дополнителниот испит и доставување на дополнителната ранг листа кандидатите не ги освоиле најмалку минимално потребниот број на бодови определени во конкурсот, Министерството именувањето го врши редоследно од прворангираните кандидати кои не биле именувани од ранг-листата од претходно објавениот конкурс од ставот (3) на овој член, кои не биле именувани, во рок од три работни дена од денот на завршувањето на дополнителниот конкурс од овој став.

(11) На кандидатите кои нема да бидат именувани за нотар, во рок од 15 дена од денот на именувањето на нотарите, им се доставува писмено известување, со копија од решението за именување.

(12) Против решението, неименуваниот кандидат може да поведе управен спор пред надлежен суд.

(13) Вреднувањето на постигнатиот успех на сите циклуси на студии кои ги завршил кандидатот и од рангирањето на универзитетот според ранг-листата на домашни универзитети согласно со Законот за високото образование и ранг-листите на странски универзитети и тоа следниве Shanghai Ranking - ARWU (Academic Ranking of World Universities); Times Higher Education - World University Rankings и QS World University Rankings, пропишано од министерот за информатичко општество и администрација.

Нотарска свечена изјава и повелба за поставување

Член 12

(1) По именувањето, во рок од пет работни дена од денот на приемот на записникот за преглед на простории и опрема на нотарската канцеларија, нотарот е должен да даде свечена изјава пред министерот за правда (во натамошниот текст: министерот), претседателот на Врховниот суд на Република Македонија и претседателот на Комората.

(2) Нотарската свечена изјава гласи: „Изјавувам дека нотарската служба ќе ја вршам совесно, чесно и непристрасно, во согласност со Уставот и законите на Република Македонија“.

(3) Истовремено со давањето на свечената изјава министерот или лице овластено од него, му предава на нотарот повелба за поставување.

(4) Копијата од повелбата за поставување му се предава на претседателот на Комората во моментот на давањето на изјавата. Претседателот на Комората е должен во рок од три работни дена од денот на предавањето на копијата од повелбата да го определи датумот кога нотарот ќе започне со работа и да го објави во „Службен весник на Република Македонија“.

(5) Нотарот е должен да започне со работа во рок од три месеци од датумот објавен за почетокот со работа во „Службен весник на Република Македонија“, а во спротивно ќе се смета дека воопшто не започнал со работа.

(6) Нотарот може пред истекот на рокот предвиден во ставот (5) на овој член, да побара од Министерството продолжување на рокот за уште три месеци, поради болест или други оправдани причини.

(7) Именуваниот нотар се запишува во Именикот на нотари што го води Комората, на објавениот датум за почеток со работа во „Службен весник на Република Македонија“.

(8) Именуваните нотари согласно со одредбите од овој закон полагаат стручен испит за проверка на знаењата на секои седум години од денот на именувањето, кој испит се спроведува согласно со одредбите од глава XVII од овој закон.

(9) Именуваните нотари согласно со Законот за вршење на нотарски работи („Службен весник на Република Македонија“ број 59/96, 25/98, 6/2002 и 66/2006) и Законот за нотаријатот („Службен весник на Република Македонија“ број 55/2007, 86/2008, 139/2009 и 135/11), полагаат стручен испит за проверка на знаењата во рок од седум години од денот на влегување во сила на овој закон, кој се спроведува согласно со одредбите од глава XVII од овој закон, а потоа проверката на знаењето на нотарите од овој став, се врши на секои седум години од денот на полагањето на последниот испит за проверка на знаењата.

10) Нотарот пред започнувањето со работа е должен да се поврзе електронски со Агенцијата за катастар на недвижности, друг надлежен орган односно институција согласно со закон, и при вршењето на нотарската служба да ги користи податоците од Агенцијата за катастар на недвижности, другиот надлежен орган, односно институција. Нотарот е должен во име и за сметка на странките сите нотарски исправи и решенија утврдени во членот 4 од овој закон врз основа на кои се стекнува, престанува, пренесува или ограничува право на сопственост или друго право на недвижност или права за кои се

водат јавни книги заедно со пријавите за запишување и доказот за платен надоместок по електронски пат да ги достави до Агенцијата за катастар на недвижности и до друг надлежен орган, односно институција согласно со закон.

11) Нотарот е должен пред започнувањето со работа да отвори посебна депозитна сметка на која странките при пренос на правото на сопственост на недвижен имот ќе го уплатуваат данокот на промет на недвижности пресметан врз основа на проценетата вредност на недвижноста од овластен проценител, кој нотарот е должен веднаш да го пренесе на сметката на единицата на локалната самоуправа на чија територија се наоѓа недвижноста.

(12) Именуваниот нотар е должен најдоцна во рок од 30 дена од денот на именувањето, да пополни анкетен лист со детален попис на недвижен имот, подвижни предмети од поголема вредност, хартии од вредност и побарувања и долгови, како и друг имот што е во негова сопственост, или сопственост на членовите на неговото семејство, со наведување на основот на стекнување на пријавениот имот и депонира заверена изјава од нотар за откажување од заштита на банкарска тајна во однос на сите сметки во домашни и странски банки. Нотарот има обврска да пополни анкетен лист во рок од 30 дена по престанувањето на службата. Анкетниот лист се доставува до Државната комисија за спречување на корупција и Управата за јавни приходи.

(13) Доколку нотарот од ставовите (8) и (9) на овој член, не го положи стручниот испит за проверка на знаењето во предвидените рокови, е должен најдоцна во рок од 30 дена од одржувањето на стручен испит за проверка на знаењето да плати казна од 3.000 евра во денарска противвредност на наменската сметка на Нотарската академија при Комората кои ќе се користат само за стручно оспособување на нотарите во рамките на Комората. По плаќањето на казната, нотарот се стекнува со право повторно да го полага стручниот испит за проверка на знаењето во рок од шест месеци по претходното полагање на стручниот испит за проверка на знаењето. Доколку нотарот не ја плати казната или повторно не го положи стручниот испит за проверка на знаењето истото е основ за поведување на постапка за разрешување согласно со членот 20 став (1) точка í) од овој закон.

Определување на бројот и распоредот на нотарските службени седишта и службени подрачја

Член 13

(1) Нотарските службени седишта ги определува министерот по прибавено мислење од Комората, притоа водејќи сметка на подрачјето на секој основен суд да биде именуван најмалку по еден нотар.

(2) Ако на подрачјето на основниот суд има до 20.000 жители според последниот попис на населението, домаќинствата и становите во Република Македонија, треба да има најмалку по еден нотар.

(3) За подрачјето на основните судови со проширена надлежност се именува најмалку уште по еден нотар.

(4) При определување на бројот на нотарските службени седишта министерот ќе ги земе предвид и потребите за нотарски услуги и развиеноста на трговскиот и правниот промет, бројот на доверени предмети од судовите или други органи, како и бројот на нотарски платни налози.

(5) Бројот и распоредот на службените седишта и службените подрачја за кои се именуваат нотарите, ги пропишува министерот врз основа на претходна согласност од Владата на Република Македонија.

Осигурување од одговорност за штета

Член 14

(1) Нотарот е должен пред да започне со работа да се осигура од одговорност за штета која би можел да им ја причини на странките и на трети лица при вршењето на нотарската служба. Во полисата за осигурување може да се предвиди штетата до определен износ нотарот непосредно да ја надомести.

(2) Најнискиот износ на осигурување изнесува 50.000 евра во денарска противвредност, сметано според средниот курс на Народната банка на Република Македонија на денот на осигурувањето.

(3) Нотарот кој според извештајот за остварената награда во претходната година, остварил бруто нотарска награда поголема од осигурената сума од ставот (2) на овој член, во наредната година се осигурува најмалку на износ во висина на остварената награда.

(4) При измена на условите за осигурување и висината на износот за осигурување нотарот е должен, во рок од 30 дена, да го усогласи своето осигурување со изменетите услови и износот и за тоа писмено да ја извести Комората.

(5) Нотарот е должен уредно да го продолжува осигурувањето од одговорност за штета.

(6) Осигурувањето од ставот (1) на овој член го опфаќа и осигурувањето од одговорност за преземените дејствија од страна на помошникот нотар, заменикот нотар, нотарскиот стручен соработник и другите вработени во нотарската канцеларија.

(7) Комората може во име и за сметка на нотарите да го организира осигурувањето од одговорност за штета на сите нотари во Република Македонија, доколку постои согласност од сите нотари.

(8) Комората може да изврши реосигурување од одговорност за штети на сите нотари во Република Македонија на товар на нотарите, доколку постои писмена согласност од сите нотари.

(9) Секој нотар е должен во рок од 15 дена по склучувањето, односно продолжувањето на договорот за осигурување од одговорност за штета, копија од полисата за осигурување да достави до Комората.

(10) Комората е должна еднаш годишно да го извести Министерството за редовното осигурување од одговорност за штета на нотарите.

Постапка за издавање, одземање и поништување на службен печат, сув жиг, жиг за восок, штембили, потпис и квалификуван сертификат издаден од овластен издавач (електронски потпис)

Член 15

(1) По давањето на свечената изјава, нотарот е должен без одлагање писмено да побара од Комората на негов трошок да му биде издаден службен печат, сув жиг, жиг за восок, штембили и квалификуван сертификат издаден од овластен издавач (електронски потпис).

(2) Отпечатоците од печатот, сувиот жиг, жигот за восок и штембилите, како и потписот на нотарот ги одобрува и заверува претседателот на Комората. Заверените отпечатоци на печатот, сувиот жиг, жигот за восок и штембилите како и потписот на нотарот се депонираат на Записник во Комората. Примерок од записникот за одобриениот службен печат, сув жиг, жиг за восок, штембилите и потписот, со нивните отпечатоци Комората го доставува до претседателот на основниот суд на чие подрачје нотарот има службено седиште и до Министерството.

(3) Нотарот смее да има само еден службен печат, сув жиг и жиг за восок.

(4) Нотарот е должен својот службен печат, сув жиг, жиг за восок и штембилите да ги чува со посебно внимание, а ако ги изгуби е должен веднаш писмено да ја извести Комората, судот на чие подрачје е неговото седиште и Министерството.

(5) За изгубен службен печат, сув жиг, жиг за восок и штембили, Комисија формирана од претседателот на Комората ќе објави оглас во „Службен весник на Република Македонија“, во рок од три дена од приемот на известувањето од нотарот. Во случај тие подоцна да бидат најдени, Комисија формирана од претседателот на Комората ќе ги поништи така што ќе ги пресече на два дела и за тоа ќе состави Записник, од кој по еден

примерок ќе се достави до Министерството и до нотарот кој доставил известување за изгубен печат или штембил.

(6) Издавање на нов службен печат, сув жиг, жиг за восок и штембили кои се изгубени или оштетени се врши според постапка предвидена во ставовите (1), (2) и (5) на овој член. Истата постапка се спроведува и за замена на службен печат, сув жиг, жиг за восок и штембили.

(7) Формата и содржината на службениот печат, сувиот жиг, жигот за восок и штембилите на нотарот, како и начинот на нивното издавање, замена, одземање и поништување ги пропишува министерот со Правилник.

Нотарска канцеларија

Член 16

(1) Нотарот има нотарска канцеларија на службеното подрачје за кое е именуван.

(2) На објектот во која се наоѓа нотарската канцеларија, на видливо место мора да биде истакната фирма на нотарот, која го содржи текстот од печатот на нотарот со стандардни димензии од 40x70 см.

(3) Нотарската канцеларија мора да биде со површина од најмалку 30 метри квадратни уредена и опремена во согласност со законските одредби за квалитетно вршење на нотарската служба.

(4) Нотарската канцеларија мора да има опрема за електронска и механичка обработка на нотарските списи, како и опрема за сместување и чување на нотарските исправи и доверените предмети во депозит и нотарските деловни книги.

(5) Поблиските услови за просторот, опремата и фирмата на нотарската канцеларија ги пропишува министерот со Правилник.

Работно време

Член 17

Работното време на нотарските канцеларии го пропишува министерот со Правилник.

Причини за престанок на службата на нотарот

Член 18

(1) Службата на нотарот престанува:

а) со смрт на нотарот;

- б) ако почне да користи инвалидска пензија, или наврши 64 години возраст;
- в) по негово барање, со истекот на рокот определен во барањето за престанок на службата или рокот определен од Министерството;
- г) ако е осуден со правосилна судска пресуда за кривично дело на безусловна казна затвор над шест месеци или ако му е изречена забрана за вршење на нотарската служба, со правосилноста на кривичната пресуда;
- д) ако без оправдани причини не започне со работа во рок од три месеци од денот на објавување на датумот за започнување со работа во „Службен весник на Република Македонија“, со денот кога требал да започне со работа;
- ѓ) со одлука на Дисциплинскиот совет со која му е изречена дисциплинска мерка трајно одземање на правото на вршење на нотарска служба, со денот на правосилноста на одлуката на Дисциплинскиот совет и
- е) со разрешување, со денот на правосилноста на одлуката за разрешување.

(2) Во случаите од ставот (1) точките а), б), в), г) и д) на овој член, Министерството ќе донесе решение со кое што ќе утврди престанок на нотарската служба.

Барање за престанок на вршење на нотарската служба

Член 19

(1) Нотарот може во секое време да побара да му престане службата. Нотарот барањето го поднесува писмено до Министерството. Во барањето треба да биде определен рокот за престанок на вршење на службата.

(2) Со истекот на рокот определен во барањето за престанок на вршење службата му престанува службата на нотарот, освен ако заради обезбедување на уред-но вршење на службата, Министерството не определи друг рок но не подолго од три месеци. Министерството одлуката треба да ја донесе пред истекот на рокот определен во барањето за престанок на вршење на службата.

Разрешување

Член 20

(1) Нотарот ќе биде разрешен:

- а) ако престанат условите за именување од членот 10 став (1) од овој закон или ако дополнително се утврди дека при неговото именување не постоеле;
- б) ако не даде свечена изјава;
- в) ако се вработи на друго место;
- г) ако со правосилна судска одлука му биде одземена или ограничена деловната способност;
- д) ако поради телесен недостаток или поради болест трајно ја загуби способноста за вршење на службата утврдена со акт на надлежен орган;

ѓ) ако не го положи стручниот испит за проверка на знаењето во роковите утврдени во членот 12 ставови (8), (9) и (13) од овој закон;
е) ако не го продолжува уредно своето осигурување од одговорност за штета и
ж) ако врши адвокатска дејност или кое било друго платено занимање или функција, односно врши некоја друга дополнителна дејност во трговско друштво или друг правен субјект во кој остварува профит или е член во управни, надзорни или други органи.

(2) Решението за разрешување на нотарот го донесува Министерството.

(3) Пред донесување на решението од ставот (2) на овој член, на нотарот мора да му биде овозможено писмено да се произнесе во рок од осум дена од денот на приемот на барањето, заради произнесување за причините за разрешување.

(4) Министерството може да побара мислење од Комората за причините за разрешување на нотарот.

Правен лек

Член 21

(1) Решението на Министерството за престанок на вршење на нотарската служба или за разрешување е конечно, а против него може да се поведе управен спор.

(2) Управниот суд одлучува во рок од 30 дена од денот на приемот на тужбата против решението на Министерството за престанок на нотарската служба или разрешување на нотарот, а по поднесена жалба Вишиот управен суд одлучува во рок од 30 дена од денот на приемот на жалбата.

Известување за престанокот на нотарската служба

Член 22

(1) Конечното решение за престанок на нотарската служба или за разрешување на нотарот, Министерството го доставува до Комората, до судот на чие подрачје нотарот има службено седиште и до нотарот на кој му престанала нотарската служба.

(2) По приемот на конечно решение за престанок на нотарската служба или правосилно решение за разрешување на нотарот, Комората веднаш ќе го избрише нотарот од Именикот на нотари, а решението ќе го објави во „Службен весник на Република Македонија“.

(3) Комората ќе ги поништи службениот печат, сувиот жиг, жигот за восок и штембилите на нотарот на начин утврден во членот 15 став (5) од овој закон и за тоа писмено ќе го известува судот на чие подрачје се наоѓа службеното седиште на нотарот.

Преземање и чување на списите и нотарските деловни книги во случај на престанок на нотарската служба

Член 23

(1) Ако на нотарот му престане нотарската служба или ако го премести своето седиште на подрачјето на друг надлежен суд, нотарските списи и нотарски деловни книги, како и исправите кои службено му се предадени (нотарската архива), ги предава на чување на судот на чие подрачје нотарот имал свое седиште, Комората или на друго правно лице регистрирано за дејноста архивирање и чување на предмети по претходна добиена писмена дозвола од на Министерството. Во случај на смрт на нотарот, предавањето на архивата се должни да го вршат неговите законски наследници, нотарот кој привремено ја врши нотарската служба или други лица кај кои се наоѓа архивата.

(2) Во случајот од ставот (1) на овој член Министерството може да одлучи нотарската архива да се предаде на чување кај друг нотар со негова согласност, кој ќе ги издава преписите и изводите од списите на нотарот на кој му престанала службата.

(3) Во случајот од ставот (1) на овој член преписите и изводите од списите на нотарот ќе ги издава нотарот кој привремено ја врши службата.

(4) Пред преземањето на списите, книгите и исправите од ставот (1) на овој член ќе се изврши нивен попис и селекција од страна на Комисија, која ја формира министерот. Комисијата ќе биде составена од претставник на Комората, надлежниот суд и Државниот архив на Република Македонија. За преземените дејствија, Комисијата изготвува записник од кој што по еден примерок се доставува до Министерството, надлежниот суд, Државниот архив на Република Македонија и Комората.

(5) Ако по престанокот на нотарската служба или преместувањето на неговото седиште, нотарот повторно биде поставен за нотар на подрачјето на кое порано имал свое седиште, нотарската архива со решение на Министерството ќе му биде вратена. Примерок од решението се доставува до Комората и до нотарот.

(6) Во однос на предавањето и чувањето на нотарската архива, се применува Законот за архивски материјал.

Обнова и замена на изгубени списи од архива на нотарот на кого му престанала нотарската служба

Член 24

(1) Ако во постапката на преземање на архивата од членот 23 од овој закон, се утврди дека некој од списите недостига, Комисијата од членот 23 став (4) од овој закон, ќе го повика нотарот на кого му престанала нотарската служба, нотарот кој привремено ја врши

службата или законските наследници на починатиот нотар, да го донесе списокот во определен рок.

(2) Ако списокот од ставот (1) на овој член не биде вратен во определен рок, за тоа Комисијата ќе ги извести странките за да можат да преземат мерки за заштита на своите права.

(3) Ако кај странките, државните органи или кај некој друг нотар се наоѓа изворникот, извод или заверен препис на исправата што недостига, нотарот кој привремено ја врши службата, ќе направи заверен препис на таа исправа, кој ќе го чува наместо изворникот што недостига, а исправата ќе ја врати.

(4) Ако се утврди дека книгите не се уредно водени, нотарот што привремено ја врши службата, ако тоа е можно, ќе ги дополни и за тоа ќе состави записник.

(5) Трошоците за обнова и замена на списите, како и за пополнување на книгите, ги сноси нотарот кој бил должен да ги предаде списите, односно неговите наследници.

III. ОПШТИ ОДРЕДБИ ЗА РАБОТЕЊЕТО НА НОТАРОТ

Службено седиште

Член 25

Службеното седиште на нотарот е адресата на нотарската канцеларија, која се наоѓа на територијата на подрачјето на основниот суд за кое е именуван.

Службено подрачје

Член 26

(1) Службеното подрачје на нотарот е подрачјето на основниот суд на кое се наоѓа службеното седиште на нотарот.

(2) Службеното подрачје на нотарите во градот Скопје е подрачјето на основните судови на градот Скопје.

(3) Нотарската служба нотарот може да ја врши само на своето службено подрачје.

(4) На службеното подрачје на кое е именуван нотарот мора да има живеалиште или престојувалиште.

(5) Нотарот не смее да има повеќе нотарски канцеларии.

(6) Во општините каде нема нотар, Комората еднаш на две недели најмалку по 4 часа, обезбедува присуство на нотар, од редот на нотарите именувани за подрачјето на основниот суд на кој територијално припаѓа општината. Комората го определува нотарот водејќи сметка за рамномерно одредување на нотарите. Делегираниот нотар дејноста ја врши во просториите на општината, која за таа цел има обврска да обезбеди соодветен простор. За примените предмети во тие општини нотарот е должен да достави извештај до Комората. Начинот на распоредот на нотарите по општините го пропишува Комората.

(7) Исправите за правните работи врз основа на кои се врши пренос на право на сопственост, размена или физичка делба на недвижности и засновање и реализација на заложно право ги потврдува исклучиво нотарот на чие подрачје се наоѓаат недвижностите, односно стварите.

(8) За потврдување на исправи за правни работи врз основа на кои се врши пренос на право на сопственост, размена или засновање на заложно право на повеќе недвижности на подрачје на повеќе судови, надлежен е кој било нотар од подрачјето на тие судови.

(9) Нотарските исправи кои нотарот ги составил спротивно на одредбите од ставот (1) до ставот (8) на овој член, не произведуваат правно дејство.

(10) По исклучок, кога службеното подрачје ќе остане без нотар именуван за тоа службено подрачје, до именувањето на нов нотар на тоа службено подрачје, нотарската служба за тоа службено подрачје ќе ја врши нотарот од соседното службено подрачје, определен со решение на претседателот на Комората, по претходно прибавено мислење од Управниот одбор на Комората. Решението се доставува до министерот, надлежниот суд и до нотарот кој е определен со решението.

Неможност за преместување на нотарот

Член 27

(1) Нотарот не може да биде преместен од едно на друго службено подрачје без негова претходна писмена согласност.

(2) Ако се укине судот на чие подрачје нотарот има свое службено седиште, за службено подрачје на нотарот ќе се смета подрачјето на судот на кое преминала надлежноста на судот кој бил укинат.

Отсуство на нотарот

Член 28

(1) Нотарот кој има потреба да биде отсутен од местото на своето службено седиште каде што ја врши работата, поради службена или друга работа, за време не подолго од 10

работни дена, должен е пред денот на отсуството да ја извести Комората, а во исклучителни случаи најдоцна на денот на отсуството. За отсуството подолго од 10 работни дена до 40 работни дена, одобрение дава Комората, а за подолго отсуство од 60 дена одобрение дава Министерството. Одобрението за отсуство на нотарот се дава во форма на решение, кое се доставува до нотарот и до Министерството или Комората.

(2) За отсуствата на нотарите, Комората го известува Министерството, а јавноста се известува со објавување на отсуствата на веб страницата на Комората. Ако нотарот нема заменик нотар, а нотарската канцеларија е затворена, нотарот е должен да прикачи известување на вратата од нотарската канцеларија за отсуството и периодот за кој е отсутен.

(3) Ако на службеното подрачје на судот нема друг нотар, во случај од ставот (1) на овој член, нотарската служба за тоа подрачје ќе ја врши нотар од соседното службено подрачје, определен со решение на претседателот на Комората, по претходно прибавено мислење од Управниот одбор на Комората.

(4) Решението од ставот (3) на овој член се донесува во рок од 15 дена. Примерок од решението се доставува до нотарот определен со решението и до Министерството.

Службена должност на нотарот

Член 29

(1) Нотарот е должен својата служба да ја врши согласно со Уставот, законите и меѓународните договори ратификувани во согласност со Уставот на Република Македонија.

(2) Нотарот и лицата што се вработени кај нотарот не смеат да бидат застапници на странките и не смеат да посредуваат при склучување на правни работи или во врска со нив да дадат гаранција или да дадат друго обезбедување на странката.

Одбивање на преземање на службено дејствие

Член 30

(1) Нотарот не смее без оправдани причини да одбие преземање на службено дејствие.

(2) Нотарот е должен да одбие преземање на службено дејствие ако тоа е неспојливо со неговата службена должност, а особено ако неговото учество се бара за постигнување на очигледно недозволени цели.

(3) Нотарот не смее да презема службено дејствие во кое учествува лице за кое знае или мора да знае дека е неспособно да презема или да склучи определена правна работа.

(4) Нотарот ќе одбие преземање на службено дејствие, ако странките немаат уредно овластување во согласност со прописите со кои е уредено преземањето на таквото дејствие, како и доколку исправата за правната работа не содржи адвокатски печат и потпис односно не е присутен адвокат согласно одредбите од овој закон.

(5) Ако нотарот одбие да преземе службено дејствие, по писмено барање од странката, тој е должен во рок од три дена од приемот да донесе писмено решение со образложение за причините поради кои се одбива преземање на службеното дејствие.

(6) Против решението од ставот (5) на овој член, странката има право да поднесе жалба во рок од осум дена од денот на приемот на решението до Управниот одбор на Комората, кој одлучува во рок од осум дена од приемот на жалбата.

(7) По наводите од жалбата Управниот одбор одлучува со решение, кое се доставува до нотарот против чие решение е поднесена жалбата и до странката која поднела жалба.

Задолжително пријавување на корупција

Член 31

Нотарот кој при вршењето на нотарската служба ќе дојде до сознание за корупција должен е да го одбие преземањето на службеното дејствие, а случајот веднаш да го пријави на надлежните органи.

Иземање на нотар

Член 32

(1) Нотарот, заменик-нотарот или помошник-нотарот ќе се изземат по сопствено барање или по барање на странките, доколку при изготвување на нотарски акт или потврдување (солемнизирање) на приватна исправа тие самите се странка, нивниот брачен другар, нивните браќа и сестри, нивните родители или деца.

(2) Во случај на сомневање на странката, дали постојат причини за изземање, нотарот, заменикот-нотар или помошникот-нотар се должни да го прекинат вршењето на службеното дејствие.

(3) По барање за изземање од ставовите (1) и (2) на овој член одлучува претседателот на Комората, а по жалба против одлуката на претседателот на Комората одлучува Управниот одбор на Комората.

(4) За изземањето на нотар кој привремено ја врши службата, заменик-нотар или помошник-нотар, на соодветен начин се применуваат правилата за изземање на нотарот.

(5) Во случај на изземање на нотарот на подрачје на судот на кое има само еден нотар, претседателот на Комората определува нотар од соседното подрачје кој ќе го преземе дејствието, што требал да го преземе нотарот кој е изземен.

(6) Нотарската исправа составена спротивно на одредбите на овој член, не произведува правно дејство.

Нотарска тајна и слободен пристап до информации од јавен карактер

Член 33

(1) Нотарот е должен да го чува како класифицирана информација се она што го сознал при вршењето на нотарската служба во врска со преземени нотарски службени дејствија, освен ако од закон и од волјата на странката не произлегува нешто друго.

(2) Нотарската тајна се должни да ја чуваат и лицата вработени кај нотарот.

(3) Нотарот и лицата вработени кај нотарот се должни да дадат податоци од ставот (1) на овој член на суд, органи на државната управа или други надлежни органи пред кои се води судска или управна постапка, согласно со одредбите на законот кој ја уредува таа постапка.

(4) Должноста за чување на тајната останува трајно, освен ако странките не го ослободат нотарот од чување на нотарска тајна.

(5) На нотарот му е забрането да дозволи увид во тестамент или да издаде препис од тестамент, пред прогласување на тестаментот.

(6) Нотарот е должен да овозможи пристап до информации од јавен карактер, согласно со Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер.

Соработка и здружување на нотари

Член 34

(1) Два или повеќе нотари именувани на исто службено подрачје, можат да го организираат своето работење во заеднички простории заради заедничко покривање на трошоците. Секој од нив ќе ја врши нотарската служба одвоено и на своја одговорност, без едниот да одговара за постапките на другиот.

(2) Здружените нотари можат да користат исти простории, од кои секој од нотарите треба да има засебна работна просторија.

(3) Секој од здружените нотари поединечно истакнува фирма.

(4) Нотарот не смее професионално да се поврзува со друго физичко или правно лице заради заедничко вршење на нотарската служба, ниту да користи иста и заедничка работна просторија.

Забрана за вршење на друга дејност или функција

Член 35

(1) Нотарската служба е неспојлива со вршење адвокатура и кое било друго платено занимање односно јавна функција.

(2) Нотарот не смее да врши друга професионална дејност, служба или да има друго професионално вработување или дополнителна дејност во некој државен орган, јавно претпријатие, фонд, биро, агенција, трговско друштво или друг правен субјект кој остварува профит, ниту може да биде член во нивните управни, надзорни или други органи, освен во својство на содружник или акционер.

(3) Забраната од ставовите (1) и (2) на овој член не се однесува на вршење научни, уметнички и хуманитарни дејности или настава, арбитража, почесни непрофитни и неполитички функции, судски преведувач само за потребите на својата канцеларија, како и за вршење должности во Комората и во меѓународни нотарски здруженија.

Заштита на нотарската канцеларија

Член 36

(1) Во нотарската канцеларија не може да се врши претрес без одлука на јавен обвинител или суд што ја води постапката. Претресот се врши во присуство на претседателот на Комората или лице овластено од него.

(2) Нотарската канцеларија е место коешто е заштитено од надлежните органи за одржување на јавниот ред и мир.

(3) Нотарот кој е спречен во вршењето на неговата служба може да побара заштита од надлежен орган на Министерството за внатрешни работи, кој е должен веднаш да постапи по барањето на нотарот.

(4) Врз основа на писмено барање кое ги содржи причините и законската основа поднесено од овластен државен орган, во рамките на неговите со закон утврдени надлежности, нотарот ќе издаде копија од нотарска исправа.

Ослободување од трошоците

Член 37

Ако странката има право да биде ослободена од поднесување на трошоци во постапка според Законот за парничната постапка, може да побара од Комората да ја ослободи од плаќање на такса, награда и трошоци за преземање на дејствија од нотарот, а Комората ќе му ги надомести истите на нотарот кој постапувал.

Одговорност за штета

Член 38

(1) Нотарот е должен да ја надомести штетата што ја причинил на друг во вршење на нотарската служба.

(2) Нотарот за причинетата штета одговара согласно со општите правила за надоместок на штета предизвикана од службено лице.

(3) Државата не одговара за штетата што ја предизвикал нотарот.

(4) Нотарот одговара солидарно со неговиот помошник - нотар и заменик - нотар за штетата што тие ќе ја причинат.

(5) Нотарот има право на регрес од лицата наведени во ставот (4) на овој член, согласно со општите правила за регрес на одговорност на службените лица.

(6) Штетата се утврдува во парнична постапка.

IV. ОПШТИ ОДРЕДБИ ЗА НОТАРСКИТЕ ИСПРАВИ

Начин на пишување на нотарските исправи и заверки

Член 39

(1) Сите нотарски исправи што нотарот ги изготвил треба да имаат наслов „Република Македонија“.

(2) Нотарските исправи и заверки се пишуваат на македонски јазик и на неговото кирилско писмо, по правило со електронски уред за пишување на текст, кој обезбедува трајност на исправите. Во исклучителни услови кога не е достапен електронски уред за пишување, нотарските исправи може да се напишат со машина за пишување на текст или рачно, јасно и читливо, со трајно мастило или друго трајно хемиско средство. Штембилите кои ги користи нотарот се пополнуваат со електронски уред за пишување на текст, со машина за пишување или рачно.

(3) Кратенките во исправите можат да се употребуваат само ако се вообичаени или општопознати. Празните места во текстот се пополнуваат со непрекината хоризонтална линија.

(4) Формата и начинот на пишување и одбележување на нотарските исправи и заверки ги пропишува министерот.

Потпишување на нотарска исправа

Член 40

(1) Нотарот е должен нотарската исправа своерачно да ја потпише на крајот на исправата, веднаш по нејзиното изготвување. Покрај потписот тој ќе го стави и својот службен печат.

(2) На крајот од изворникот на нотарскиот акт, но над потписот на нотарот, со потпис и рачно напишано име и презиме се потпишуваат сите учесници кои учествувале при составувањето на нотарскиот акт. Доколку нотарскиот акт се состои од повеќе страници, нотарот и учесниците ја потпишуваат или парафираат секоја страница од нотарскиот акт.

(3) На крајот од потврдата на приватната исправа, но над потписот на нотарот, со потпис и рачно напишано име и презиме се потпишуваат сите учесници кои учествувале при потврдувањето на приватната исправа. Доколку потврдата на приватната исправа се состои од повеќе страници, нотарот и учесниците ја потпишуваат или парафираат секоја страница од потврдата и од приватната исправа.

(4) Ако учесникот не знае да пишува, нотарот ќе го забележи тоа во нотарската исправа. Ако учесникот не може да пишува, во нотарската исправа ќе се наведе причината за тоа.

(5) Ако учесникот не знае или не може да пишува, става ракознак на нотарската исправа во присуство на двајца сведоци, кои со својот потпис потврдуваат дека ракознакот е ставен во нивно присуство.

(6) Ако со закон поинаку не е определено, во согласност со странките и одобрение на нотарот, можат да се исклучат сведоците, а нотарот тоа ќе го забележи во нотарската исправа.

(7) На изводот од нотарскиот акт учесниците не се потпишуваат. На последната страница од изводот каде што се наведени имињата на учесниците се става ознака „с.р.“. Секоја страница на изводот од нотарскиот акт ја потпишува нотарот, а на последната страница нотарот го става и својот службен печат.

Броеви во нотарската исправа

Член 41

- (1) Броевите во нотарската исправа по правило се пишуваат со букви.
- (2) Во исправите за делба на наследство, со букви ќе се запише само конечниот износ, како и износите што странките ги побаруваат една од друга.
- (3) Во исправите за процени, со букви ќе се напишат само резултатите од извршената процена.
- (4) При повикување на која било друга исправа и на одредби од закон и друг пропис, датумот и броевите се пишуваат само со броеви.
- (5) Одредбата од ставот (1) на овој член нема да се применува и во следниве случаи:
 - датумот на составување на нотарската исправа,
 - броеви содржани во исправи кои ги издаваат јавни регистри,
 - броеви содржани во исправи врз основа на кои се утврдува идентитетот на учесниците,
 - регистарски броеви и ознаки на возила, машини и опрема,
 - броеви на нотарските списи и
 - броеви содржани во нотарски платни налози.

Исправки и дополнувања во нотарски исправи

Член 42

- (1) Во нотарската исправа не смее да се допишува над под текстот на исправата, меѓу зборовите и редовите или на маргините на текстот. На исправата не смеат да се вршат корекции со коректурен лак или со друго средство за бришење. Секој збор, знак или потпис кој се наоѓа над, меѓу или покрај текстот, се смета дека не постои.
- (2) За техничките и јазичните грешки, по писмено овластување на странките, нотарот може без нивно присуство сам да направи исправка на нотарската исправа, а за исправката нотарот составува посебна писмена исправка во која ќе го назначи зборот што се исправа со точно назначување на местото во нотарската исправа каде што се наоѓа зборот, буквата или бројот за кој се врши исправката. Писмената исправка е составен дел на нотарската исправа во која е извршена исправката. Примерок од писмената исправка се доставува до странките кои учествувале во конкретната правна работа.
- (3) По потписот на нотарот не смеат да се допишуваат никакви измени и дополнувања. Во случај исправата да содржи грешки кои ја менуваат материјалната содржина на нотарската исправа, тогаш со учество на странките кои ја потпишале исправата се прави анекс кон актот или друга нотарска исправа кој ја заменува исправата што содржи грешки.

Означување и поврзување на страници на нотарската исправа

Член 43

- (1) Ако нотарската исправа се состои од повеќе страници, тие се означуваат со редни броеви како и со деловниот број на нотарската исправа.
- (2) Страниците на исправата од ставот (1) на овој член, се поврзуваат со емственик, а краевите на емственикот се прицврстуваат на последната страница со ставање на налепница на која е втиснат сувиот жиг на нотарот, службен печат и потпис на нотарот или на друг соодветен сигурен начин на поврзување.
- (3) Начинот на означувањето и поврзувањето на страниците на нотарските исправи го пропишува министерот.

Нотарска исправа која нема својство на јавна исправа

Член 44

- (1) Нотарска исправа која поради ненадлежност, деловна неспособност на нотарот, помошник-нотарот или заменик-нотарот или е составена или потврдена од нотар без негов потпис или печат, а е потпишана од странките, нема својство на јавна исправа и ќе се смета за приватна исправа.
- (2) Нотарската исправа од ставот (1) на овој член, составена од нотар без негов потпис или печат, нема својство на нотарска исправа.

Нотарска исправа составена во електронски облик

Член 45

- (1) Нотарската исправа составена во електронски облик е исправа која нотарот и сите учесници ја потпишале со квалификуван сертификат издаден од овластен издавач (електронски потпис) и ги исполнува останатите услови предвидени со посебни закони кои се однесуваат на исправа во електронски облик.
- (2) Нотарската исправа составена во електронски облик содржи податоци кои се создаваат, чуваат, пронаоѓаат и репродуцираат во информациски систем, а се архивира во електронски системи и медиуми кои овозможуваат трајност, сигурност и непроменливост на податоците.
- (3) Исправата од ставот (1) на овој член има својство на јавна исправа и може да се користи само во случаи определени со закон.

(4) Странска нотарска исправа составена во електронски облик, под услови на реципроцитет има својство на јавна исправа кога е тоа определено со законот на државата чиј нотар ја составил исправата и со закон на Република Македонија, и може да се користи како јавна исправа во Република Македонија само кога користењето на јавна исправа во електронски облик е предвидено со закон на Република Македонија.

(5) Од електронската нотарска исправа од овој член нотарот може да издаде извод во хартиена форма и на истиот да стави забелешка за извод, свој потпис и службен печат.

Електронски извод на нотарска исправа

Член 46

(1) Нотарска исправа во хартиена форма која со дигитализација добила електронски облик и чија истоветност нотарот ја потврдил со квалификуван сертификат издаден од овластен издавач (електронски потпис), се смета за извод на нотарска исправа.

(2) Нотарската исправа од ставот (1) на овој член има својство на јавна исправа ако и изворниот документ во хартиена форма кој е дигитализиран го има тоа својство.

Електронски заверен препис

Член 47

Исправа во хартиена форма која со дигитализација добила електронски облик и за која нотарот со квалификуван сертификат издаден од овластен издавач (електронски потпис) потврдува дека преписот на исправата е идентичен со изворната исправа или нејзин заверен препис, се смета за електронски заверен препис на исправа.

Доставување на податоци, запишување и внесување на нотарски исправи во електронски облик во јавни регистри и електронска комуникација на нотарот со електронските бази на податоци

Член 48

(1) За вршење на службените дејствија нотарот има право и должност да пристапува во електронските јавни регистри кои му се достапни, во пропишан електронски облик или преку пропишани електронски обрасци, да презема, доставува и внесува податоци и запишува нотарски исправи во електронски облик, во информацискиот систем на соодветниот регистар, согласно закон.

(2) Нотарот има право на пристап и користење на податоци од други бази на податоци, во согласност со закон, а посебно во базите до лични податоци на граѓаните на Република Македонија, матичните книги и други бази на податоци потребни за вршење на нотарската служба.

Архивирање на нотарска исправа во електронски облик

Член 49

(1) Нотарот е должен да ги чува и архивира електронските документи во информацискиот систем или на медиум кој овозможува трајност на електронскиот запис за утврденото време на чување, во согласност со Законот за архивски материјал.

(2) Нотарот е должен да ги заштити податоците во електронски облик преку преземање мерки против неовластен пристап или неовластена обработка, како и мерки со кои се спречува уништување, губење, промена, злоупотреба и неовластена употреба на податоците.

(3) Комората може да воспостави централен електронски архив на нотарски исправи.

Чување и издавање на нотарски исправи

Член 50

(1) Ако со овој закон поинаку не е определено, изворниците на нотарските исправи се чуваат кај нотарот кој ги составил, а на учесниците им се издаваат изводи.

(2) Изводот има иста важност како и изворникот и тој се издава на учесниците, за што на крајот на изворникот ќе се забележи дека е издаден извод и бројот на издадени изводи.

(3) По барање на учесниците, нотарот издава преписи од изворникот.

Привремено одземање на нотарски исправи, пари и предмети

Член 51

(1) Нотарски исправи, пари и предмети во нотарска канцеларија можат да бидат одземени само во случај кога тие се наведени во одлуката на јавниот обвинител донесена согласно Законот за кривична постапка или решение за претрес донесено од судија на претходна постапка согласно Законот за кривична постапка. За одземањето на нотарски исправи, пари и предмети се составува записник, од кој еден примерок му се предава на нотарот.

(2) Во случајот од ставот (1) на овој член, нотарот на местото на одземената нотарската исправа ќе стави препис на исправата кон кој ќе ја приложи потврдата за одземената нотарската исправа.

Правни работи за кои нотарскиот акт е задолжителен

Член 52

(1) Нотарски акт е задолжителен за сите правни работи кои лично ги преземаат глуви лица кои не знаат да читаат или неми лица кои не знаат да пишуваат, освен во случаи предвидени со овој или друг закон.

(2) Одредбите од ставот (1) на овој член не се однесуваат на правните работи чија вредност не надминува 5.000 (пет илјади) евра во денарска противвредност според средниот курс на Народната банка на Република Македонија на денот на плаќањето за преземеното дејствие.

(3) Со одредбите од ставот (1) на овој член не се задира во одредбите на овој или друг закон според кои за важноста на правната работа е потребно исправата за нив да ја состави суд или нотар.

(4) Правните работи за кои спротивно од ставот (1) на овој член не се составени во форма на нотарски акт, се ништовни.

(5) Сите измени и дополнувања на актите од ставот (1) на овој член, се вршат во форма на нотарски акт.

Извршност на нотарска исправа

Член 53

(1) Нотарската исправа е извршна исправа, ако во неа е утврдена определена обврска за чинење за која странките можат да се договорат и ако содржи изјава на обврзникот за тоа дека врз основа на таа исправа, може заради остварување на чинењето по доспеаноста на обврската непосредно да се спроведе присилно извршување.

(2) Врз основа на нотарската исправа во која е содржана обврска за засновање, пренос, ограничување или престанок на некое стварно право може да се изврши упис во јавна книга, ако должникот изречно се согласил за тоа во нотарската исправа.

(3) Врз основа на нотарската исправа со која е запишан залог во јавна книга, може непосредно да се бара извршување врз предметот на залогот заради наплата на обезбеденото побарување, по доспеаноста на обврската ако должникот со тоа во нотарската исправа изречно се согласил.

(4) Ако обврската зависи од некој услов или рок кој не е одреден календарски, за извршноста на нотарската исправа, потребно е со јавна исправа или изјава на доверителот заверена од нотар да се докаже дека настапил условот, односно настапил рокот.

(5) Нотарот кој го составил нотарскиот акт или ја потврдил (солемнизирал) приватната исправа ќе стави потврда за извршност на исправата, по писмено барање на доверителот, кон која е приложена неговата заверена изјава од нотар под потполна морална,

материјална и кривична одговорност, дека побарувањето или дел од него доспеало. Потврдата за извршност на нотарската исправа нотарот ја става врз основа на изготвена посебна потврда за целосна или делумна извршност на нотарскиот акт.

(6) Во случај на отсуство на нотарот кој го составил нотарскиот акт или ја потврдил (солемнизира) приватната исправа, потврдата за извршност на нотарскиот акт или на приватната исправа ќе ја стави неговиот заменик-нотар или нотар определен од страна на претседателот на Комората.

(7) Во случај на спор за исполнување на условот или настапување на рокот за извршноста на нотарската исправа одлучува надлежен суд во парнична постапка. Нотарот ќе ја укине потврдата на извршност врз основа на правосилна судска одлука или врз основа на заверена изјава од нотар од доверителот дека е согласен да се укине потврдата на извршност. Нотарот ја укинува потврдата за извршност со изготвување на посебен записник. Примерок од записникот за укинување на потврдата на извршноста, нотарот ќе им издаде на странките, доколку тоа го побараат.

(8) Судот ќе го одложи извршувањето во случаите кога ќе утврди дека при составувањето или издавањето на нотарската исправа не се почитувани условите кои мора да бидат исполнети за таа да добие својство на јавна исправа или да добие сила на извршна исправа.

Составување нотарски акт

Член 54

(1) Пред составувањето на нотарскиот акт, нотарот е должен да испита дали учесниците се способни и овластени за преземање на работите, да им ја објасни целта, да ги поучи за правните последици и да се увери во нивната вистинска и сериозна волја.

(2) Нотарот врз основа на изјавите на учесниците, целосно, јасно и одредено ќе го состави актот, потоа ќе им го прочита на учесниците и со непосредни прашања ќе се увери дали содржината на нотарскиот акт одговара на волјата на учесниците.

(3) Прилозите кон нотарскиот акт секогаш се читаат, освен ако странките не се одречат од тоа право и изјават дека се запознаени со нивната содржина, а тоа мора да се утврди во нотарскиот акт.

(4) Нотарскиот акт се смета дека е составен откако ќе го потпишат сите учесници, адвокатите како полномошници, странки и нотарот.

Потврдување на приватни исправи (солемнизација)

Член 55

(1) Ако не е во прашање правна работа за која според овој закон е задолжително постоење на нотарски акт, странките се должни приватната исправа за правната работа врз основа на кои се стекнува, престанува, пренесува или ограничува право на сопственост или друго право на недвижност, или права за кои се водат јавни книги, да ја потврдат кај нотар.

(2) Приватната исправа од ставот (1) на овој член, задолжително треба да биде составена од адвокат и да содржи адвокатски печат и потпис доколку се работи за правна работа со вредност над 10.000 евра во денарска противвредност според средниот курс на Народната банка на Република Македонија, освен доколку една од странките е Република Македонија. Доколку се потврдува приватна исправа чија вредност е под 10.000 евра, каде една од странките е банка, штедилница, финансиско друштво, давател на финансиски лизинг или осигурително друштво, приватната исправа не мора да биде составена од адвокат и да содржи адвокатски печат и потпис, а доколку вредноста на правната работа е над 10.000 евра, едната страна е должна да обезбеди адвокатски печат и потпис.

(3) Нотарот ќе испита дали приватната исправа е во согласност со членот 3 став (3), членови 29, 30, 31, 32 и 54 од овој закон и ако за тоа не најде пречка, ќе ја потврди (солемнизира).

(4) Ако приватната исправа е во согласност со одредбите за содржината на нотарскиот акт од членот 65 од овој закон, нотарот таквата исправа ќе ја потврди (солемнизира) на тој начин што потврдата ќе го содржи она што е утврдено во членот 65 став (1) точки а), б), в), г), д), е) и з) од овој закон, а потврдата и приватната исправа ќе бидат потпишани во согласност со членот 40 од овој закон.

(5) Приватната исправа, која е потврдена (солемнизирана) во согласност со овој закон, има својство на јавна исправа.

Нотарски исправи за пренос на право на сопственост

Член 56

(1) Нотарските исправи за правните работи врз основа на кои се врши пренос на правото на сопственост, физичка делба на недвижност, односно размена на недвижности, нотарот ги изготвува во согласност со одредбите од овој закон, само доколку претходно утврдил дека се исполнети условите и постапката предвидени со посебни закони, во спротивно ќе постапи согласно со членот 30 став (2) од овој закон.

(2) Ако е во прашање изготвување на нотарска исправа врз основа на која се врши пренос на правото на сопственост, физичка делба на недвижност, односно размена на

недвижности, кога како една од договорните страни се јавува Република Македонија, нотарот е должен да прибави мислење од Државниот правобранител. Нотарот ќе го одложи изготвувањето на исправата додека не биде дадено мислењето, а најдоцна за 30 (триесет) дена. Ако Државниот правобранител не даде мислење во определениот рок, нотарот ќе ја изготви нотарската исправа како да е дадено позитивно мислење.

(3) Договорот за продажба и преддоговорот за продажба со вредност на предметот на продажба над 10.000 евра во денарска противвредност според средниот курс на Народната банка на Република Македонија, задолжително треба да го состави адвокат и задолжително да содржи адвокатски печат и потпис, без оглед дали ќе се потврдат (солемнизираат) или завери потпис на истите.

(4) Нотарските исправи изготвени спротивно на одредбите на овој член немаат својство на јавна исправа и не произведуваат правно дејство.

Утврдување на идентитет и субјективитет

Член 57

(1) Нотарот идентитетот на учесникот ќе го утврди врз основа на важечка лична карта или патна исправа. Ако тоа не е можно, или ако нотарот се посомнева во неговиот идентитет, тогаш идентитетот ќе биде посведочен од двајца сведоци кои ги исполнуваат законските услови да бидат сведоци. Сведоците мора да се легитимираат со важечка лична карта или патна исправа и пред нотарот да изјават дека лично го познаваат учесникот.

(2) Во нотарската исправа нотарот ќе наведе на кој начин го утврдил идентитетот на учесникот, со наведување на името, презимето, датумот и местото на раѓање, живеалиштето, единствениот матичен број, односно друг идентификационен број за учесникот, датумот и бројот на исправата употребена за утврдување на идентитетот и органот кој ја издал исправата.

(3) Доколку учесник е правно лице, неговиот субјективитет се утврдува врз основа на увид во надлежен регистар на денот на составување на нотарската исправа или со извод издаден од надлежен регистар, за што нотарот е должен да има приложен доказ во списите на предметот.

Сведоци на идентитет

Член 58

(1) Сведоци на идентитет мора да бидат лица кои лично го познаваат учесникот, а чиј идентитет нотарот ќе го утврди врз основа на важечка лична карта или патна исправа.

(2) Сведок на идентитет може да биде и сведок на актот.

Сведоци при составување на нотарски акт

Член 59

- (1) При составување на нотарски акт се потребни двајца сведоци.
- (2) По барање на нотарот или по барање на учесниците, сведоците може да бидат повикани и во други случаи.

Сведок на составување на нотарски акт

Член 60

- (1) Сведок на составување на нотарски акт мора да биде полнолетно лице кое знае да чита и да пишува и кое го знае службениот јазик на кој се составува актот.
- (2) Сведок на составување на нотарски акт не може да биде лице кое:
 - а) не може да сведочи поради нарушена душевна и телесна состојба;
 - б) е вработено во нотарската канцеларија;
 - в) може да има некоја корист од работата при чие составување сведочел; и
 - г) со учесникот или со оној кој со нотарскиот акт би требало да добие некоја корист, или со самиот нотар е во однос поради кој може да се бара изземање на нотарот.

Присуство на сведок на актот

Член 61

Ако со законот поинаку не е определено, сведоците на актот мора да бидат присутни во моментот кога нотарот им го чита на учесниците нотарскиот акт и кога тие го потпишуваат.

Писмени глуви, неми и глвонеми учесници

Член 62

- (1) Глувиот учесник кој знае да чита, мора сам да го прочита актот и изречно да изјави дека го прочитал и дека тој одговара на неговата волја.
- (2) Немиот или глвонемиот учесник кој знае да чита и пишува мора на нотарскиот акт своерачно да напише дека го прочитал и дека се согласува. Тие изјави мора да се внесат во нотарскиот акт пред потписот на учесникот.
- (3) Во нотарскиот акт мора да биде назначено дека е постапено согласно со одредбите од ставовите (1) и (2) на овој член.

Неписмени глуви, неми и глвонеми учесници

Член 63

(1) Ако глувиот, немиот или глувонемиот учесник не знае да чита и пишува, мора покрај сведоците на актот да се повика и толкувач.

(2) Толкувачот е лице кое има својство на сведок на актот, може да се разбере со знаци со лицето кое е учесник од ставот (1) на овој член и ужива доверба кај него.

Преведувачи

Член 64

(1) Ако некој од учесниците не го знае службениот јазик, покрај сведоците на актот мора да биде повикан и судски преведувач кој го знае јазикот на учесникот. Во нотарскиот акт ќе се наведе дека така е постапено.

(2) Преведувач може да биде и лице вработено кај нотарот, кое мора да ги има сите други својства на сведок на нотарски акт.

(3) Преведувач не е потребен ако нотарот и двајцата сведоци на актот, го знаат јазикот на учесникот.

(4) Доколку е потребен преведувач, нотарот преку преведувачот ќе ја утврди вистинската и сериозна волја на учесникот и според тоа на службениот јазик ќе го состави нотарскиот акт, кој преведувачот усно ќе им го преведе на учесниците и тоа ќе се наведе во самиот акт.

(5) Нотарот треба да ги поучи учесниците дека можат да бараат писмен превод. Во изворникот треба да се наведе дека учесниците биле поучени на ова право, како и дали тие се одрекле од ова право. Доколку учесниците го побараат тоа, преведувачот ќе направи писмен превод на актот на јазикот на учесникот и преведениот акт нотарот ќе го пришије со нотарскиот акт и со изводите кои им се издаваат на учесниците.

Содржина на нотарски акт

Член 65

Нотарскиот акт треба да содржи:

а) податоци за денот, месецот и годината, местото, а кога со закон тоа е предвидено или учесниците тоа го бараат и часот кога актот е составен;

б) податоци (име, презиме и службено седиште и подрачје) за нотарот кој го изготвил актот;

в) податоци (име, презиме, место и датум на раѓање, живеалиште или престојувалиште, единствен матичен број, односно друг идентификациски број) за учесниците. Ако некоја од учесниците има полномошник, тогаш истите податоци треба да се внесат и за него, а

полномошното треба да биде заверено, и приложено кон изворникот на актот во оригинал или заверен препис;

г) изјава за начинот на кој нотарот го утврдил идентитетот на учесниците;

д) детален опис на предметот на актот. Кога предмет на актот е недвижност се наведуваат катастарските податоци за недвижностите. Ако недвижниот имот се наоѓа во катастарска општина за која нема устроен катастар на недвижности, ниту е извршено поединечно запишување на правата на недвижностите, а имотот не е евидентиран во катастарот на земјиште, се наведуваат податоци од исправите за правниот основ, врз основа на кој е стекнато правото на недвижност, што е предмет на тој акт;

ѓ) прилози кон изворникот на актот во оригинал или заверен препис. За прилог кон актот се смета исправа од која нотарот утврдува релевантни факти за законско изготвување на актот;

е) забелешка дека актот и прилозите им биле прочитани или е постапено согласно со одредбите од овој закон. Читањето на прилозите може и да не се изврши ако тоа изречно го бараат сите странки, и тоа само во случај кога тие знаат да читаат и пишуваат, а тоа ќе се наведе во самиот акт;

ж) назначување на бројот на листовите и страниците;

з) потпис на сите учесници, а на крајот потпис и печат на нотарот. Ако некој од учесниците на нотарскиот акт не знае или не може да се потпише, треба да се наведат причините, а нотарот тоа да го забележи и

с) податок за часот на потпишувањето на тестаментот.

Ништовност на нотарски акт

Член 66

(1) Нотарскиот акт е ништовен и нема својство на јавна исправа, ако:

а) е изготвен од нотар кој не е запишан во Именикот на нотари кој го води Комората;

б) е изготвен од нотар на кого му престанала службата, односно е разрешен;

в) е изготвен надвор од службеното подрачје на нотарот, освен во случаите предвидени со членовите 26 ставови (8) и (10), 28 став (3) и 32 став (5), од овој закон;

г) е постапено спротивно на членот 39 став (2) од овој закон;

д) не се почитувани одредбите за неписмени, глуви и неми учесници;

ѓ) не се почитувани одредбите од членот 65 точки б), г) и з) од овој закон и

е) е изготвен од нотар кој привремено е оддалечен од нотарската служба.

(2) Судот по барање на учесникот, ќе оцени од какво значење е повредата која е направена при составувањето на нотарскиот акт, во случај кога недостига:

а) датумот на составување на нотарскиот акт и седиштето на нотарот што го составил актот;

б) кога актот не им бил прочитан на учесниците и

в) кога не се почитувани одредбите од членот 65 точки а), в), д), ж) и с) од овој закон.

Составување на нотарски акт за изјавите на последна волја

Член 67

Тестаментот во форма на нотарски акт се составува согласно со одредбите од Законот за вонпарничната постапка што важат за составување на судски тестамент.

V. НОТАРСКИ ПЛАТЕН НАЛОГ

Предлог за издавање на решение за нотарски платен налог

Член 68

(1) Предлог за издавање на решение за нотарски платен налог врз основа на веродостојна исправа се поднесува до нотарот на чие подрачје е живеалиштето, односно престојувалиштето на должникот-физичко лице, односно седиштето на должникот-правно лице.

(2) Предлог за издавање на решение за нотарски платен налог врз основа на веродостојна исправа, приговорот против решението со кое е издаден нотарски платен налог или по однос на одлуката за трошоците, приговорот против решението на нотарот со кое се отфрла предлогот како неуреден, предлогот за укинување на потврдата на правосилност и извршност, приговорот против решението на нотарот за укинување на потврдата за правосилност и извршност, приговорот против одлуката на нотарот со која се одбива предлогот за укинување на потврдата на правосилност и извршност, жалбата против решението на судот, задолжително ги составува адвокат и содржат адвокатски печат и потпис, освен доколку доверител е Република Македонија.

(3) По исклучок од ставот (2) од овој член, предлогот за издавање на решение за нотарски платен налог од страна на доверител за побарување кое произлегува од комунални услуги и тоа:

- за вода, смет и одржување на заеднички простории за парично побарување од веродостојна исправа до 2.000,00 денари,
- за електрична или топлинска енергија за парично побарување од веродостојна исправа до 6.000,00 денари,
- за телефонија, мобилни оператори или кабелски оператори за парично побарување од веродостојна исправа до 2.000,00 денари, се поднесува непосредно до нотарот.

(4) По исклучок од ставот (2) на овој член, предлогот за издавање на решение за нотарски платен налог од страна на доверител банка, штедилница, финансиско друштво, давател на финансиски лизинг или осигурително друштво, не мора да биде составена од адвокат и да содржи адвокатски печат и потпис, доколку вредноста на побарувањето во веродостојната исправа е под 10.000 евра.

Содржина на предлогот за издавање на решение за нотарски платен налог

Член 69

(1) Предлогот за издавање на решение за нотарски платен налог врз основа на веродостојна исправа содржи барање за издавање на платен налог со кој се задолжува должникот, под страв на присилно извршување, да го плати паричното побарување кое произлегува од исправата во определен рок, како и податоци за доверителот, должникот, видот и обемот на побарувањето, времето на исполнување на обврската и нејзината доспеаност.

(2) Ако од веродостојната исправа не се гледа кога доспева побарувањето, заедно со предлогот доверителот треба да приложи и писмена изјава дека доспеало побарувањето и да го означи денот на доспеаноста на побарувањето.

Основ за издавање на решение за нотарски платен налог

Член 70

(1) Предлогот за издавање на решение за нотарски платен налог, во доволен број примероци и прилози, се поднесува за доспеано парично побарување кое се докажува со веродостојна исправа, приложена кон предлогот во оригинал или во заверен препис кај нотар.

(2) Како веродостојни исправи во смисла на овој закон, се сметаат:

- 1) фактура;
- 2) меница и чек со протест и со повратна сметка;
- 3) извод од заверени деловни книги на банка, штедилница, финансиско друштво, давател на финансиски лизинг или осигурително друштво;
- 4) јавна исправа и
- 5) исправи кои според посебни прописи имаат значење на јавни исправи.

Постапка по предлог за издавање на решение за нотарски платен налог

Член 71

(1) Ако нотарот оцени дека предлогот за издавање на решение за нотарски платен налог врз основа на веродостојна исправа е допуштен и основан, ќе донесе решение со кое го усвојува предложениот платен налог.

(2) Решението за издавање на нотарски платен налог се доставува до доверителот или адвокатот како полномошник на доверителот и до должникот. На должникот со решението му се доставува и примерок од предлогот за издавање на нотарски платен налог заедно со прилозите.

(3) Ако е поднесен предлогот за издавање на решение за нотарски платен налог врз основа на веродостојна исправа против државни органи основани со закон, решението за издавање на нотарски платен налог се доставува и до Државниот правобранител на Република Македонија.

(4) Ако нотарот оцени дека предлогот за издавање на решение за нотарски платен налог не е допуштен или не е основан, ќе го препрати предметот до надлежниот суд за натамошно постапување и одлучување како да е поднесена тужба.

(5) Ако нотарот оцени дека предлогот за издавање на решение за нотарски платен налог врз основа на веродостојна исправа не е уреден, ќе го врати на доверителот или адвокатот како полномошник на доверителот да го уреди според дадените насоки во рок од осум дена од денот на приемот на известувањето. Ако доверителот или адвокатот како полномошник на доверителот не го достави предлогот во определениот рок, нотарот ќе донесе решение со кое предлогот ќе се смета за повлечен.

(6) Ако доверителот или адвокатот како полномошник на доверителот го достави предлогот, а предлогот не е уреден согласно со дадените насоки, нотарот ќе донесе решение со кое предлогот се отфрла со решение, против кое е дозволен приговор во рок од осум дена од денот на приемот на решението до надлежниот основен суд на чие подрачје се наоѓа седиштето на нотарот кој постапувал по предлогот. Приговорот се поднесува преку нотарот кој го донел решението.

(7) Против решението на судот е дозволена жалба во рок од осум дена од денот на приемот на решението до надлежниот апелационен суд.

(8) Ако доверителот не ја плати судската такса во рок од осум дена од денот на поднесување на предлогот за издавање на решение за нотарски платен налог, нотарот ќе донесе решение со кое предлогот за издавање на нотарски платен налог ќе се смета за повлечен поради неплатена судска такса.

Приговор против решението со кое е издаден нотарски платен налог

Член 72

(1) Должникот може да изјави приговор против решението со кое е издаден нотарски платен налог, како и за одлуката за трошоците.

(2) Приговорот се поднесува до надлежниот основен суд на чие подрачје се наоѓа седиштето на нотарот кој постапувал по предлогот, преку нотарот кој го донел решението со кое е издаден нотарскиот платен налог, во рок од осум дена сметано од денот на приемот на решението.

(3) Нотарот кај кој е поднесен приговор против нотарскиот платен налог, односно против решението во делот на трошоците, во рок од три дена од денот на поднесениот приговор ќе ги достави списите до надлежниот основен суд на чие подрачје е седиштето на нотарот кој постапувал по предлогот.

(4) Против решението на судот е дозволена жалба во рок од осум дена од денот на приемот на решението до надлежниот апелационен суд.

Потврда за правосилност и извршност

Член 73

(1) Нотарот по службена должност ќе стави потврда за правосилност на решението со кое е издаден нотарски платен налог, ако во рокот од членот 72 став (2) од овој закон не прими приговор, односно приговорот го отфрлил како ненавремен или недозволен.

(2) Нотарот ќе стави потврда за извршност на решението со кое е издаден нотарски платен налог, доколку истекол рокот за доброволно исполнување на обврската определен со решението.

(3) По писмено барање на доверителот или адвокатот како полномошник на доверителот, нотарот ќе стави потврда на правосилност и извршност на неговиот примерок од решението со кое е издаден нотарски платен налог, кое му е доставено.

(4) Правосилното и извршно решение со кое се издава нотарски платен налог е извршна исправа.

Укинување на потврда на правосилност и извршност

Член 74

(1) По писмен предлог на странката или по службена должност нотарот со решение ќе ја укине потврдата на правосилност и извршност откако ќе утврди дека потврдите неосновано се ставени, во рок од осум дена по приемот на писмениот предлог на странката или откако констатирал по службена должност дека потврдите се неосновано ставени.

(2) Против решението на нотарот со која се укинува потврдата на правосилност и извршност доверителот има право на приговор во рок од осум дена од денот на приемот на решението.

(3) Против решението на нотарот со која се одбива предлогот за укинување на потврдата на правосилност и извршност, незадоволната странка има право на приговор во рок од осум дена од денот на приемот на решението.

(4) По приговор од ставовите (2) и (3) на овој член одлучува основниот суд на чие подрачје е седиштето на нотарот, кој е надлежен да одлучува по приговор против решението.

(5) Против решението на судот од ставот (4) на овој член, дозволена е жалба во рок од осум дена од денот на приемот на решението до надлежниот апелационен суд.

Награда и трошоци во постапка за издавање на решение за нотарски платен налог

Член 75

(1) За вршењето на работите од постапката за издавање на решение за нотарски платен налог, нотарот има право на награда и надоместок на трошоците во согласност со Нотарската тарифа, а адвокатите согласно со Адвокатската тарифа на Република Македонија.

(2) Наградата и надоместокот на трошоците кои доверителот му ги платил на нотарот и адвокатот се трошоци на постапката кои треба должникот да му ги плати на доверителот.

(3) Нотарот и адвокатот се должни на доверителот да му дадат пресметка за наплатената награда и трошоци.

(4) За нотарските трошоци и адвокатските трошоци настанати по донесување на нотарскиот платен налог кои не се опфатени во него, нотарот и адвокатот му издаваат на доверителот пресметковен лист кој претставува составен дел на нотарскиот платен налог.

Повлекување на предлог за издавање на нотарски платен налог

Член 76

Доверителот или адвокатот како полномошник на доверителот може да побара повлекување на предлогот за издавање на нотарски платен налог без согласност на должникот, само до поднесување на приговорот. Ако предлогот за издавање на платен налог биде повлечен, нотарот со решение ќе констатира повлекување на предлогот и ќе го укине донесеното решение, а доколку доверителот или адвокатот како полномошник на доверителот не бара изготвување на формално решение, нотарот на записник ќе го констатира повлекувањето без да донесе формално решение.

Обврска за плаќање на судска такса

Член 77

Во постапката пред нотар за издавање на решение за нотарски платен налог (за предлог и решение) се плаќа судска такса согласно Законот за судските такси, намалена според Законот за нотаријатот.

Форма и содржина на решението за нотарски платен налог

Член 78

(1) Решението со кое нотарот издава нотарски платен налог има форма на штембил.

Штембилот ја има следнава содржина:

- податоци за нотарот кој го издава платниот налог,
- назначување дека е решение со кое се усвојува нотарскиот платен налог и се задолжува должникот во рок од осум дена по приемот на решението да ги намира побарувањата на доверителот заедно со каматата, одмерените трошоци на постапката, вклучувајќи ја нотарската награда, трошоците и наградата на адвокатот и судските такси, како и предупредување дека ќе следи присилно извршување ако не постапи по решението,
- правна поука дека против решението со кое е издаден нотарскиот платен налог и против одлуката за трошоците, должникот има право да поднесе приговор во рок од осум дена од денот на приемот на решението преку нотарот кој го донел решението до надлежниот основен суд и
- датум на донесување на решението, потпис и печат на нотарот.

(2) Штембилот се става на задната страна на предлогот, а доколку тоа не е можно штембилот се става на посебен лист којшто се спојува со предлогот за издавање на нотарскиот платен налог.

Начин на достава на писмена

Член 79

(1) Доставата на писмената кои произлегуваат од работата на нотарот предвидени со овој закон се врши со непосредно предавање на писменото од страна на нотарот или по пошта.

(2) Ако лицето на кое актот непосредно му се доставува не се затече на местото каде што треба да се изврши доставувањето, нотарот ќе му остави кај едно од лицата наведени во членот 136 од Законот за парничната постапка писмено известување да дојде во определен ден и час во нотарската канцеларија заради примање на писменото. Лицето од членот 136 од Законот за парничната постапка ќе се потпише на службена белешката која ќе ја состави нотарот за оставеното известување. Ако лицето не дојде да го прими актот, а доаѓањето не го оправда во рок од три дена сметано од денот кога тоа е повикано во нотарската канцеларија да го прими, актот ќе се испрати препорачано по пошта. Ако актот не биде подигнат во рок од осум дена од денот на известувањето дека актот треба да го подигне, ќе се смета дека доставата е уредно извршена.

(3) Ако доставата се врши по пошта, таа се врши со препорачана пратка. Ако доставата не биде успешна ќе се направи повторен обид и тоа во рок од осум дена со препорачана

пратка. При неуспешен повторен обид нотарот доставата ја врши со јавна објава согласно со членот 80 од овој закон.

(4) Нотарот е должен секој неуспешен обид за достава да го констатира со службена белешка.

(5) За дејствијата кои ги презел за достава согласно овој член, нотарот има право на надоместок и материјални трошоци согласно со Нотарската тарифа.

Доставата со јавна објава

Член 80

(1) Ако живеалиштето или престојувалиштето, односно седиштето на учесникот е непознато за нотарот чие писмено се доставува, или пак нотарот не можел да изврши уредна достава до учесникот во согласност со одредбите од членот 79 од овој закон, нотарот доставата ја врши со јавна објава.

(2) Објавата нотарот ја врши преку дневен печат кој е во оптек на целата територија на Република Македонија, секојдневно во текот на три последователни изданија.

(3) Објавата се врши и со еднократна објава во „Службен весник на Република Македонија“.

(4) Објавата ги содржи име, презиме и седиште на нотарот, името и презимето, живеалиштето/називот и седиштето на учесникот, познатата адреса, бројот на предметот и периодот во којшто учесникот треба да се обрати до нотарот.

(5) Објавата содржи и предупредување за учесникот дека таквиот начин на доставување се смета за уредна достава и дека штетните последици кои можат да настанат ги сноси самата учесникот.

(6) По истекот на периодот од ставот (4) на овој член, се смета дека учесникот е уредно известена за писменото.

(7) За извршената достава согласно овој член, нотарот има право на надоместок и материјални трошоци согласно со нотарската тарифа.

Супсидијарна примена на Законот за парничната постапка

Член 81

Во постапката за издавање на нотарски платен налог, во недостаток на одредби од овој закон и за изземање, соодветно се применуваат одредбите од Законот за парничната постапка.

VI. ЗАПИСНИЦИ, ПОТВРДИ И ЗАВЕРКИ

Потврдување на факти и изјави

Член 82

- (1) Нотарот издава потврди согласно со одредбите од овој закон. Потврдите имаат својство на јавни исправи.
- (2) Нотарот издава потврда за постоење на факти, дадени изјави и за постоење на нотарска исправа или заверка во своите уписници по барање на учесникот, суд или трето лице коешто има правен интерес.

Заверка на преписи

Член 83

- (1) Нотарот потврдува дека преписот на исправата е идентичен со изворната исправа.
- (2) Преписот мора да е идентичен со изворната исправа и во правописот, интерпункцијата и скратувањето на зборовите. Ако во исправата нешто е преиначено, бришено, прецртано, вметнато или додадено, тоа мора да биде наведено во заверката. Во заверката мора да се наведе и ако исправата е искината или оштетена.
- (3) Нотарот мора точно да го спореди преписот со изворната исправа и ако утврди дека е идентичен, да го потврди тоа на самиот препис и да наведе дека тоа е препис на исправата која странката ја назначила како изворна исправа, или дека тоа е препис од заверен препис на изворна исправа.
- (4) Ако на исправата има некоја забелешка или клаузула и таа ќе се внесе во преписот.
- (5) Кога се заверува препис на еден дел на исправата или извадок од некоја исправа, од преписот мора да биде видно на кои делови од исправата не е направен препис.
- (6) Ако нотарот не го разбира јазикот на којшто е составена исправата, преписот ќе го потврди само доколку самиот направил препис односно фотокопија на таа исправа.
- (7) Согласно со овој закон со преписот е изедначена и фотокопијата на исправите.

Заверка на изводи и преписи од регистри, трговски и деловни книги

Член 84

- (1) При заверка на изводи и преписи од регистри, трговски и деловни книги нотарот ќе го спореди изводот со соодветните ставки од регистарот, односно изворната книга и на

изводот односно преписот ќе напише клаузула на заверката со забелешка дека изводот односно преписот целосно е идентичен со соодветната ставка во регистарот, односно изворната книга. Во заверката на изводот, односно преписот ќе се назначи датумот на прегледот на регистарот, односно трговската или деловната книга.

(2) Заверката на изводот, односно преписот од ставот (1) на овој член, ќе се забележи во соодветниот уписник.

(3) За заверка на изводи и преписи од регистри, трговски и деловни книги, нотарот има право на пристап до регистри кои содржат податоци од делокруг на работата на нотарот, согласно со закон.

Заверка на превод од овластен судски преведувач

Член 85

(1) Нотарот кој е и судски преведувач ќе потврди дека преводот е извршен од него како овластен судски преведувач.

(2) Нотарот кој не е судски преведувач, откако ќе го провери својството на судскиот преведувач кој го извршил преводот, ќе потврди дека преводот е извршен од овластен судски преведувач.

(3) Својството на судски преведувач од ставот (2) на овој член се утврдува врз основа на решение за овластен судски преведувач издадено од Министерството кое не се приклучува кон преводот или со увид во списокот на овластени судски преведувачи, објавен на веб страницата на Министерството.

(4) Нотарот својата потврда ќе ја стави на преводот од исправата, кој ќе го спои со фотокопија од преведената исправа.

(5) Нотарот може да биде преведувач само за вршење на потребите на неговата служба.

Заверка на потпис или ракознак

Член 86

(1) Нотарот потврдува дека странката во негово присуство своерачно ја потпишала исправата, или ставила свој ракознак, или го признала потписот, односно ракознакот на писменото како свој.

(2) Идентитетот на странката се утврдува во согласност со одредбите од овој закон.

(3) Заверката со повикување на бројот на Уписникот за заверки и потврди, се става на исправата на која се заверува потписот.

(4) При заверката на потписот, односно ракознакот, нотарот се запознава со содржината на исправата, само толку за да може да ги пополни рубриците на Уписникот за заверки и потврди. Притоа нотарот не е одговорен за содржината на писменото, ниту е должен да испитува дали учесниците се овластени за преземање на таа правна работа.

(5) При заверка на потписот или ракознакот, нотарот е должен да ја запознае странката дека се потврдува само потписот, но не и содржината на исправата.

(6) Ако учесникот е слеп или не знае да чита, нотарот ќе му го прочита писменото пред да му го завери потписот или ракознакот. Ако учесникот не го знае јазикот на кој е напишано писменото, писменото ќе му го прочита судскиот преведувач, и тоа ќе се наведе во заверката.

(7) Ако се заверува потпис на лице како застапник на некое правно лице или државен орган, нотарот може во заверката да потврди дека тоа лице се потпишало за правното лице или државниот орган, само ако претходно утврдил дека е лице овластено за застапување или полномошник на правното лице или државниот орган.

(8) Лице овластено за застапување на правно лице може кај нотарот да го депонира својот потпис. Врз основа на записникот за депонирање на потпис, нотарот кај кого е извршено депонирањето е овластен да изврши заверка на потпис на лицето кое го депонирало својот потпис.

(9) Нотарот не смее да составува и да издава бланко обрасци со однапред определена содржина и на нив да заверува потписи.

Потврда за времето кога исправата е поднесена

Член 87

(1) Времето кога исправата му е поднесена на нотарот или во негово присуство на друго лице, се потврдува со составување на потврда со точно назначување на денот, месецот, годината, а ако странката бара и часот.

(2) По барање на учесникот, мора да се утврди и идентитетот на лицето кое ја поднело исправата и лицето на кое таа му е поднесена. Во потврдата ќе се назначи на кој начин е утврден идентитетот на тие лица.

Потврда дека некој е жив

Член 88

(1) Нотарот може да потврди дека некој е жив, ако неговиот идентитет го утврдил согласно одредбите од овој закон.

(2) Во потврдата ќе се наведе дека лицето било присутно пред нотарот, со назначување на денот, месецот и годината, а на барање на учесникот и часот и на кој начин е утврден неговиот идентитет.

Потврда за факти од регистар

Член 89

(1) Нотарот може да издаде потврда за постоењето на полноважни факти, ако тие произлегуваат од јавен регистар.

(2) Нотарот ваквата потврда ќе ја издаде само ако претходно извршил увид во регистарот. Во потврдата ќе се назначи датумот кога е извршен увид во регистарот.

Соопштување на изјави и потврди за извршено соопштение

Член 90

(1) По усмено или писмено барање на странка која сака да постигне одредена дозволена цел, нотарот може да соопшти на друго лице, на назначена адреса, усна или писмена опомена, отказ, понуда или друг вид на изјава. При соопштувањето може да се преземат и правни дејствија кои нотарот по налог на едната странка треба да ги изврши спрема другата (понуда за плаќање, предавање, преземање на некоја исправа или други предмети).

(2) Нотарот ќе ги преземе дејствијата од ставот (1) на овој член и за тоа ќе состави записник во кој целосно ќе ја наведе изјавата која треба да се соопшти, предметот, видот, местото и времето на правното дејствие кое треба да се преземе. Записникот мора да го потпише и странката.

(3) Одговорот на спротивната странка ќе се внесе во записникот, само ако таа побара или го дозволи тоа. Во тој случај, спротивната странка е должна да го потпише записникот.

(4) Ако нотарот во постапката за соопштување на изјава согласно со ставот (1) на овој член, не ја најде странката на која што треба да и ја соопшти изјавата, на адреса која му е посочена од странката која бара да се соопшти изјава, или ако не му биде дозволен пристап или пак странката одбие да го сослуша, нотарот ќе го спроведе нотарското дејствие со упатување на препорачано писмо на назначената адреса, во кое е содржана изјавата која требало да биде соопштена. Тоа ќе се наведе во записникот од ставот (2) на овој член и во потврдата од ставот (5) на овој член.

(5) Нотарот за извршеното соопштение ќе и издаде потврда на странката која побарала службено дејствие, како и на спротивната странка ако таа тоа го побара.

(6) Во потврдата ќе се наведат имињата и презимињата на двете странки, денот, месецот и годината, а ако е потребно и часот на соопштението. Одговорот на спротивната странка во потврдата може да се внесе само ако тој одговор е внесен во записникот и ако спротивната странка го потпишала.

(7) На барање на странката ќе се утврди и идентитетот на странката која побарала службено дејствие, и во тој случај во записникот и во потврдата ќе се наведе на кој начин е утврден нејзиниот идентитет.

(8) Нотарот може да издаде потврда за тоа дека на некоја странка, каде било таа да има живеалиште или да има седиште, со писмо или со друг вид на писмено соопштение и доставил соопштение со определена содржина. Во тој случај, нотарот во записникот и во потврдата ќе ги наведе: името и презимето, адресата на странката која го побарала тоа, точната содржина на соопштението, како и точниот препис на адресата на која соопштението е испратено. Доказот за испраќање на соопштението се прицврстува кон записникот.

Примање изјави под заклетва

Член 91

(1) Нотарот е овластен да прими изјава под заклетва од странка.

(2) Заклетвата од ставот (1) на овој член гласи: „Се заколнувам во честа дека за сето тоа што го зборував е вистина и дека ништо што знаев за оваа работа не премолчив“.

Водење записници и потврдување на заклучоци за одржани собранија и седници на друг орган на правно лице

Член 92

(1) Ако нотарот е повикан од овластено лице да ги потврди заклучоците на собрание или на седница на некој друг орган на правно лице, во записникот ќе ги внесе денот и времето на седницата, се што се предложило и било изјавено, а по потреба и други факти, доколку тоа е важно за оценување на правилноста на постапката, а посебно заклучоците и одлуките донесени на седницата. Во записникот нотарот ќе внесе и ќе потврди и се друго што со закон е пропишано.

(2) Нотарот согласно со одредбите од овој закон, ќе го утврди идентитетот на лицето кое што претседавало со седницата согласно со одредбите од овој закон, а идентитетот на другите лица кои биле присутни на седницата, ќе го утврди само доколку тоа истите го барале, и ќе го наведе начинот на кој го утврдил нивниот идентитет.

(3) Записникот од ставот (1) на овој член, го потпишува и лицето кое претседавало со седницата. Ако лицето кое претседавало со седницата одбие да го потпише записникот, нотарот тоа ќе го констатира во записникот, како и причините за одбивање.

Записник за потврдување на факти

Член 93

(1) По барање на заинтересирани лица, нотарот може да утврди факти што се случиле во негово присуство, како што се расправи за понуди, продажби, игри на среќа, изјави на лица за факти и состојби за кои нотарот сам или со учество на стручни лица ги сознал.

(2) За потврдувањата од ставот (1) на овој член, нотарот ќе состави записник во кој ќе ги наведе местото, времето, имињата и презимињата и адресите на странките и другите учесници, како и точниот опис на она што се случувало во негово присуство или што на друг начин го констатирал. Записникот го потпишуваат сите учесници. Ако некој од учесниците одбие да го потпише записникот или нема овластен учесник при утврдување на фактите, нотарот тоа ќе го констатира во записникот.

(3) Во записникот од ставот (2) на овој член, посебно ќе се назначи на кој начин е утврден идентитетот на учесниците.

Протести на меница и чек

Член 94

Протестирање на меница и чек и водење на уписите за протести се врши согласно со прописите за меница и чек.

Полномошно

Член 95

(1) Во постапката пред нотар, за правни работи и дејствија за кои тоа по закон е дозволено, учесникот може да презема дејствија преку полномошник, доколку истиот приложи заверено полномошно.

(2) За правните работи од ставот (1) на овој член, со кои се врши располагање или оптоварување на недвижности, полномошното мора да биде специјално и во него изречно да бидат наведени дејствијата кои може да ги презема полномошникот.

(3) За полномошното кое се однесува на преземање дејствија во постапка по доверени работи од страна на судот и издавање на нотарски платни налози се применуваат одредбите од Законот за вонпарнична постапка и од Законот за парничната постапка.

4) Полномошното издадено од адвокат се заверува со адвокатски печат и потпис.

**Изворник, извод, препис, заверка и издавање на нотарски исправи
Изворник на
нотарска исправа**

Член 96

(1) Нотарска исправа изготвена од нотар во согласност со овој закон, преставува изворник на исправата и која се чува во архивата на нотарот кој ја составил.

(2) Во смисла на овој закон, како изворник се смета и примерокот од потврдената (солемнизирана) приватна исправа која останува во архивата на нотарот кој ја потврдил.

(3) Примероците кои при потврдувањето се издаваат на учесниците имаат својство на изводи.

Извод од нотарска исправа

Член 97

(1) Извод во смисла на овој закон претставува целосен препис на содржината на нотарска исправа која нотарот ја потпишува како извод и кој во правниот промет го заменува изворникот на нотарската исправа.

(2) Кога согласно со одредбите на овој закон се издава извод на нотарска исправа, на него ќе се назначи дека е спореден со изворникот што го чува нотарот и дека истото претставува извод (целосен или во извадок).

(3) Ако нотарската исправа е преправена или дополнета со анекс или друг подоцнежен акт, извод или препис на поранешниот акт, задолжително ќе се издаде заедно со извод или препис од подоцнежниот нотарски акт.

(4) Нотарот кој што составил изворник, е должен да издаде изводи на секој од учесниците и за органите до кои задолжително се доставува исправата.

(5) Ако нотарот издал изводи од изворникот, не може повеќе да издава изводи, туку на барање на учесниците ќе им издаде преписи од изворникот кои имаат својства на извод.

(6) Ако изворникот на нотарската исправа содржи повеќе самостојни правни работи, може по барање на учесникот наместо целосен извод да се издаде извадок кој ќе се однесува на одделна правна работа.

(7) Извадок (исечокот) од нотарска исправа не може да биде извршна исправа.

(8) За извод на нотарска исправа се смета и извод од нотарска исправа во хартиена форма, која со дигитализација добила електронски облик и чија истоветност се утврдува врз основа на примена на членот 46 став (1) од овој закон.

Препис од изворник на нотарска исправа

Член 98

Препис на изворник од нотарска исправа во смисла на овој закон, се смета заверен препис на изворникот од нотарската исправа, кој како таков е означен и со кој се потврдува дека во времето на заверката, постоел изворник од нотарската исправа во архивата на нотарот.

Издавање на извод и препис од изворник

Член 99

(1) Ако во изворникот не е нешто друго определено, извод или препис од изворникот може да се издаде само:

- а) на лицата кои се содржани во правното дело и исправата ја склучиле во свое име;
- б) на лицата во чие име е склучено тоа правно дело;
- в) на лицата во чија корист е склучено тоа правно дело и
- г) на наследниците и правните следбеници на лицата од точка а) до точка в) на овој став, како и на нивните полномошници и застапници.

(2) Ако нотарот престане сам да ги чува своите списи, во случаите предвидени во овој закон, издавањето на изводите и преписите од ставот (1) на овој член го врши нотарот кој привремено ја врши нотарска служба без оглед каде се наоѓа архивата на нотарот.

(3) Нотарот е должен преписот од потврдената исправа или нотарскиот акт за правни работи врз основа на кои се стекнува, престанува, пренесува или ограничува право на сопственост или друго право на недвижност, или права за кои се водат јавни книги, заедно со пријавите за запишување и доказот за платен надоместок по електронски пат да ги достави до Агенцијата за катастар на недвижности и до друг надлежен орган, односно институција, согласно со закон.

Потврди за уписи во нотарски уписници и постоење на нотарски исправи

Член 100

Лице кое има правен интерес може, со писмено барање, да побара од надлежен орган да му наложи на нотарот да му издаде потврда за постоење на одреден упис во уписниците или постоење на одредена нотарска исправа. Во писменото барање мора да биде образложен правниот интерес за издавање на ваквата потврда.

Прилози кон изворник и извод на нотарска исправа

Член 101

- (1) Прилозите кон изворникот на нотарски акт се приложуваат во оригинал или заверен препис и тие со емственик се поврзуваат со изворникот. Нотарот и учесниците ги потпишуваат или парафираат сите страници на прилозите на изворникот.
- (2) Прилозите кон нотарските исправи се означуваат со деловниот број на нотарската исправа, со ознака дека се прилози и со ставање на голема буква од азбучниот ред на секој прилог посебно.
- (3) Прилози не се приложуваат кон извод на нотарска исправа освен ако со закон или од волјата на учесниците не произлегува нешто друго.
- (4) Изводи од извршна нотарска исправа мора задолжително да содржат и прилози од нотарска исправа. По барање на учесниците, кон изводот на извршна нотарска исправа нема да се приклучат прилозите. Во тој случај, изводот нема својство на извршна исправа, што ќе се прибележи во самиот извод.

Заверка на извод од нотарска исправа

Член 102

- (1) Секој извод од нотарската исправа мора да биде идентичен по содржина со изворникот, да е означен како извод и да има потпис и печат од нотарот.
- (2) Заверката на изводот се става на последната страница од изводот.

Рокови за издавање на изводи, потврди, извадоци и преписи

Член 103

- (1) Нотарот е должен изводите, потврдите, извадоците и преписите да ги издаде веднаш по завршување на сите дејствија за правната работа за која е составена нотарската исправа и за која се платени наградата и трошоците на нотарот, освен ако правната работа не зависи од некој рок или услов кој настапува подоцна.
- (2) Нотарот е должен без одлагање, да му дозволи на учесникот во негово присуство или во присуство на лице вработено кај нотарот да ги разгледа и да изврши увид во списите.

VII. ПРЕЗЕМАЊЕ НА ИСПРАВИ, ПАРИ И ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ ЗАРАДИ ЧУВАЊЕ И
ПРЕДАВАЊЕ

Преземање на исправи заради чување или предавање

Член 104

(1) Нотарот е должен да ги преземе сите видови исправи, заради чување или предавање. Нотарот може да одбие преземање на некоја исправа, ако за тоа постојат оправдани причини.

(2) За преземањето на исправите се составува записник, во кој ќе се наведе местото и времето на преземањето, името, презимето и адресата на лицето кое ја предало исправата, ознака на исправата, причината поради која е дадена на чување, рокот за чување, рокот за предавање и кому треба да му биде предадена, доколку исправата е преземена на чување заради предавање. Записникот ќе го потпише лицето кое ја предало исправата и нотарот. На записникот нотарот ќе го стави својот печат.

(3) Нотарот е должен да го утврди идентитетот на лицето на кое му ја предава исправата во согласност со членот 57 од овој закон. Примателот на исправата на кој му се предава исправата, е должен да го потврди приемот на исправата на записникот за предавање.

(4) Ако нотарот не може да го изврши наложеното предавање на исправите во определениот рок, е должен по истекот на тој рок, без одлагање да ѝ ги врати на странката преземените исправи.

(5) За враќање на исправата поради истекување на рокот за чување, нотарот составува записник за враќање, во кој ќе се наведе местото и времето на враќањето, името, презимето и адресата на лицето на кое му се враќа исправата, ознака на исправата, како и причината за враќање на исправата. Записникот ќе го потпише нотарот и лицето на кое му се враќа исправата. На записникот нотарот ќе го стави и својот печат.

Преземање на чување пари и хартии од вредност (нотарски депозит)

Член 105

(1) Нотарот може да преземе на чување готови пари, меници, чекови, јавни обврзници и други хартии од вредност.

(2) Нотарот е должен да преземе на чување готови пари, меници, чекови, јавни обврзници и други хартии од вредност само по одлука на суд или на друг орган или само ако му се дадени по повод составување на нотарска исправа за да ги пренесе на друго лице, или за да ги даде на чување кај одреден орган.

(3) Ако при составувањето на нотарската исправа преземањето не е потврдено во самиот акт, за преземањето ќе се состави записник во кој точно ќе се назначат броевите во уписникот и во депозитната книга, местото и времето на преземањето, односно ознаката и вредноста на износот на парите, преземените хартии, како и името и презимето на лицето кое ги предало и неговата изјава за тоа што треба со нив да се направи. Нотарот за преземањето ќе и издаде на странката потврда, во која ќе изврши спецификација на парите по вредност и хартиите од вредност што му се предадени.

Чување и предавање на пари и хартии од вредност

Член 106

(1) Преземените пари и хартии од вредност нотарот е должен да ги чува одвоено од неговите пари и хартии од вредност, во посебна обвивка, на која ќе го напише бројот на предметот и името и презимето на странката. Парите што му се доверени, нотарот е должен да ги чува на посебна сметка во банка или во друга финансиска организација.

(2) Преземените пари и хартии од вредност нотарот без одлагање ќе ги предаде на органот или на лицето на кое треба да му се предадат, откако претходно ќе го утврди неговиот идентитет. Примателот ќе го потврди приемот на парите или хартиите од вредност. Нотарот ќе состави записник за предадените пари или хартии од вредност. На записникот нотарот ќе стави свој потпис и печат.

Неможност за предавање на пари и хартии од вредност

Член 107

Ако нотарот не може да го изврши наложеното предавање на парите и хартиите од вредност во определениот рок, е должен по истекот на тој рок, а ако рокот не е определен, најдоцна во рок од 30 дена од денот на преземањето, да и ги врати на странката преземените вредности или ако тоа не е можно да ги предаде на судот на чување и за тоа да го извести подносителот со препорачано писмо.

Својство на нотарски депозит

Член 108

(1) Депозитот вложен кај нотарот има својство на судски депозит.

(2) Одредбите од овој дел ќе се применат на соодветен начин и во секој случај кога нотарот како судски повереник ќе ги преземе парите и хартиите од вредност.

(3) Ако на нотарот му престане нотарската служба, банката по налог на Комората ќе го положи депозитот во судски депозит. Депозитите кои се наоѓаат во канцеларијата на

нотарот на кој му престанала службата, Комората или нотарот кој привремено ја врши службата записнички ќе ги преземе и ќе ги предаде на чување во надлежниот суд.

VIII. ЧУВАЊЕ НА АРХИВСКИ МАТЕРИЈАЛ И ОБНОВУВАЊЕ НА НОТАРСКИ ИСПРАВИ И СПИСИ

Чување на архивски материјал

Член 109

(1) Нотарот е должен архивскиот материјал кој го создал или презел, да го заштитува и да го чува од физичка злоупотреба, атмосферски влијанија, злоупотреба и неовластено користење, латентни извори на опасност како што се пожар и поплава, со цел да се заштити интегритетот на податоците содржани во тој материјал.

(2) Чувањето на архивскиот материјал, нотарот е должен да го организира самостојно во својата нотарска канцеларија.

(3) По исклучок од одредбите од ставот (2) на овој член, нотарот може по претходна писмена согласност од Комората да го предаде во специјализирана лиценцирана институција за чување на архивски материјал, во заедничка архива која ја води Комората или во друга соодветна просторија за чување на архивски материјал, за што Комората писмено ќе го извести Министерството.

Чување и обновување на нотарски исправи и списи

Член 110

(1) Ако нотарските списи и исправи во целост или делумно се изгубени, уништени или оштетени, така што истите повеќе не можат да се употребуваат, нотарот е должен да поведе постапка за обнова на списи и исправи по службена должност или по барање на учесник.

(2) Поблиските услови за начинот на архивирање, чување и обнова на нотарските исправи и списи, како и организирањето на архивирањето ги пропишува министерот.

IX. НОТАРСКИ ДЕЛОВНИ КНИГИ

Видови на нотарски деловни книги

Член 111

(1) Нотарот е должен уредно да ги води следните нотарски деловни книги:

а) Општ деловен уписник, во кој ги заведува сите нотарски акти, потврдени приватни исправи, записници и други нотарски дејствија, освен нотарските дејствија наведени во точка б) до г) на овој став;

- б) Уписник за протести;
- в) Уписник за заверки и потврди;
- г) Уписник за доверени работи;
- д) Уписник за нотарски платни налози;
- ѓ) Депозитна книга;
- е) Книга на потписи и
- ж) Заеднички именик на странките за сите нотарски деловни книги од овој став.

(2) Покрај нотарските деловни книги нотарот е должен да прибави и води и други уписници и книги согласно со прописите за канцелариско работење.

(3) За извршените нотарски работи во општините на подрачјето на судот на кое е именуван согласно со членот 26 став (б) од овој закон, нотарот води соодветни помошни книги од ставот (1) на овој член.

(4) Уписниците од ставот (1) точка а), в), г), д) и ѓ) и ставот (3) на овој член и Заедничкиот именик од ставот (1) точка ж) на овој член, се водат во електронска форма.

(5) Комората води Книга на депонирани потписи (КДП) на овластени лица на државни органи, јавни претпријатија, други јавни институции, банки и други органи и организации за кои постои неопходна потреба за непречено извршување на нотарските службени дејствија. Овластените лица го вршат депонирањето на својот потпис пред претседателот на Комората.

(6) Комората води во електронска форма Именик на нотари, помошници-нотари, заменици-нотари, нотари кои привремено ја вршат нотарската служба, нотарски стручни соработници, нотарски приправници и други лица кои стручно се оспособуваат кај нотарот.

(7) Уписникот за протести од ставот (1) точка б) на овој член и Книгата на потписи од ставот (1) точка е) на овој член мораат да бидат поврзани, нивните листови да бидат назначени со редни броеви, прошиени со емственик и заверени со печат на Комората. Уписите се внесуваат без одлагање, по редослед како што пристигаат предметите, читливо и јасно, без празни растојанија, без прецртување, бришење и исправки.

(8) Видот, содржината, формата, начинот на водењето на актите, уписниците, книгите и имениците на нотарот, помошните книги, начинот на примање и чување на нотарските исправи и предметите од вредност и нивното издавање и преземање, начинот на обнова на нотарските списи и исправи, како и преземање на други формални дејствија ги пропишува министерот со правилник.

Х. ЗАМЕНИК-НОТАР, ПОМОШНИК-НОТАР, НОТАРСКИ СТРУЧНИ СОРАБОТНИЦИ, НОТАРСКИ ПРИПРАВНИЦИИ НОТАР КОЈ ПРИВРЕМЕНО ЈА ВРШИ СЛУЖБАТА

Заменик-нотар

Член 112

- (1) Ако нотарот е отсутен, болен или од други оправдани причини е спречен да ја врши својата служба, може да се именува заменик-нотар кој се запишува во Именикот на заменици-нотари што го води комората.
- (2) Заменик-нотар може да биде лице кое има положено испит за заменик-нотар и ги исполнува другите условите за именување од членот 10 од овој закон како и помошник-нотар. Испитот за заменик-нотар се спроведува согласно одредбите од Глава XVII од овој закон.
- (3) Нотарот е должен да ја достави целокупната документација и предлогот за заменик-нотарот и времетраењето на замената до Комората, а во случаите кога заменикот треба да биде именуван од Министерството, целокупната документација се доставува до Министерството, освен кога за заменик-нотар се именува помошник-нотар, кој е вработен кај нотарот.
- (4) За отсуство до 60 (шеесет) работни дена, по предлог на нотарот, заменик-нотарот го именува претседателот на Комората. Доколку за заменик-нотар е предложено лице кое ги исполнува условите за именување од членот 10 од овој закон, а не е вработено во канцеларијата на нотарот кој ќе го заменува, заменик-нотарот го именува Министерството.
- (5) Кога заменик-нотарот го именува претседателот на Комората, решението за именување на заменик-нотар од ставот (4) на овој член, се доставува до Министерството, до нотарот и до заменикот-нотар.
- (6) За спреченост на нотарот да ја врши својата служба за временски период повеќе од 60 (шеесет) работни дена во текот на една календарска година, по предлог на нотарот, заменик-нотарот го именува Министерството. Доколку Министерството не го именува предложениот заменик, ќе го извести нотарот да предложи друго лице за свој заменик. Ако нотарот не определи друго лице, а поради спреченост не може да ја врши својата служба повеќе од 60 (шеесет) дена и има потреба од заменик-нотар, по предлог на Комората, Министерството ќе определи заменик-нотар. Решението со кое што се именува заменик-нотар се доставува до нотарот, заменик-нотарот и Комората.
- (7) Заменик-нотарот ја води нотарската канцеларија за сметка и на товар на нотарот. Правниот однос на заменик-нотарот со нотарот се уредува со меѓусебен договор кој се склучува со денот на именувањето на заменикот-нотар.

(8) Заменик-нотарот ги врши сите работи кои според закон е овластен да ги врши нотарот. При составување на актите, записниците и исправите мора да го назначи своето име, презиме и својство, бројот на решението со кое е определен, како и името и презимето на нотарот што го заменува, ги води нотарските деловни книги на нотарот, ги употребува службениот печат, сув жиг, жиг за восок и штембилите на нотарот кај кој работи, како и свој печат со назнака „заменик-нотар“ и свој потпис. Исправите што тој ги составува и заверува се чуваат во архивата на нотарот.

(9) Сите работи кои ги врши заменик-нотарот имаат иста правна важност како да ги врши нотарот кој го заменува.

(10) Заменик-нотарот е должен пред да започне да ја врши службата да го депонира својот потпис и печат со назнака „заменик-нотар“ на записник во Комората и пред претседателот на Комората да даде свечена изјава која по содржина е иста како на нотарот. Примерок од записникот се доставува до надлежниот суд на чие подрачје е именуван заменикот-нотар.

(11) Кога заменик-нотарот ја презема својата должност од нотарот се составува записник за примопредавање на службениот печат, сувиот жиг, жигот за восок, штембилите, нотарските деловни книги. Записникот го потпишува нотарот и заменик-нотарот.

(12) По престанок на причините за привремено отсуство на нотарот, нотарот ја продолжува работата во нотарската канцеларија за што писмено ја известува Комората, а Комората писмено го известува Министерството.

(13) Додека трае замената, нотарот не смее да ја врши нотарската служба.

(14) Заменик-нотарот може да го заменува нотарот најмногу до шест месеци во текот на една календарска година, а овој рок може да биде продолжен од исклучителни оправдани причини.

Помошник-нотар

Член 113

(1) Помошник - нотарот е лице кое има положено испит за помошник-нотар и ги исполнува условите за именување на нотар од членот 10 од овој закон и е вработено во канцеларијата на нотарот и тој се запишува во Именикот на помошници-нотари што го води Комората. Испитот за помошник-нотар се спроведува согласно со одредбите од Глава XVII од овој закон.

(2) По предлог на нотарот, Министерството ќе именува помошник-нотар во неговата канцеларија. Писмениот предлог за именување помошник-нотар, кон кој е приложена целокупната документација од која се гледа дека лицето кое го предложил нотарот ги

исполнува условите за именување согласно со членот 10 од овој закон, се доставува до Министерството.

(3) Министерството може да не го прифати предлогот на нотарот за именување на помошник-нотар поради неисполнување на условите за именување согласно со членот 10 од овој закон или поради заштита на угледот и достоинството на нотарската служба. Доколку министерот не го прифати предлогот за именување на помошник-нотар, писмено ќе го извести нотарот, со наведување за причините за неименување.

(4) Помошник-нотарот започнува со работа од денот на уписот во Именикот на помошници нотари на Комората. Нотарот е должен без одлагање да ја извести Комората и Министерството за престанок на работа на помошник-нотарот, за што Министерството носи решение кое го доставува до Комората и до помошникот-нотар. По приемот на решението за престанок на работата на помошникот-нотар, нотарот е должен да му го одземе печатот со назнака „помошник-нотар“ и да го поништи со сечење на два дела.

(5) Помошник-нотарот е должен пред започнување со својата работа пред претседателот на Комората да даде свечена изјава, која по содржина е иста како и за нотарот. Примерок од свечената изјава му се предава на помошникот-нотар.

(6) Сите работи кои ги врши помошник - нотарот имаат иста правна сила како непосредно да ги извршил самиот нотар, за што покрај печатот на нотарот става свој печат со содржина „помошник-нотар“ и свој потпис.

(7) Помошник-нотарот е должен пред да започне да ја врши службата да го депонира својот потпис и печат со назнака „помошник-нотар“ на записник во Комората. Примерок од записникот се доставува до надлежниот суд на чие подрачје е именуван помошникот-нотар.

(8) Нотарот може во секое време на својот помошник-нотар да му ги одземе или ограничи дадените овластувања.

(9) Правниот однос помеѓу нотарот и помошник-нотарот се уредува со меѓусебен договор кој се склучува со денот на именувањето на помошникот-нотар.

Нотарски стручни соработници

Член 114

(1) Нотарските стручни соработници се дипломирани правници кои положиле испит за нотарски стручни соработници, вработени се во канцеларијата на нотарот и се запишани во Именикот на нотарски стручни соработници што го води Комората врз основа на доставена пријава и докази за исполнување на условите од страна на нотарот. Испитот за

нотарски стручен соработник се спроведува согласно одредбите од Глава XVII од овој закон.

(2) Нотарскиот стручен соработник може да ги врши сите работи кои според законот е овластен да ги врши нотарот, но под контрола на нотарот, и тој не смее да потпишува.

Нотарски приправници

Член 115

(1) Нотарски приправник е дипломиран правник со завршено четиригодишно високо образование на правни студии или дипломиран правник со стекнати 300 кредити на правни студии според Европскиот кредит трансфер систем (ЕКТС), кој е вработен или извршува волонтерски работи во нотарската канцеларија и е запишан во Именикот на нотарските приправници кој го води Комората врз основа на доставена пријава и докази за исполнување на условите од страна на нотарот.

(2) Нотарскиот приправник на работа кај нотарот, стручно се оспособува за полагање на нотарски испит или друг стручен испит. Нотарот е должен да го следи и помага стручното оспособување на приправникот и да го контролира неговото присуство и за истото писмено да ја известува Комората секој квартален период.

(3) Времето поминато како нотарски приправник се изедначува во поглед на правото на полагање на правосуден и нотарски испит, испит за извршители или друг стручен испит.

(4) Во текот на стручното оспособување на нотарскиот приправник, надзор врши Комората која со свој акт може да го пропише начинот на обуката.

Нотар кој привремено ја врши службата

Член 116

(1) Ако нотарот умре, ако е преместен, ако привремено е оддалечен од вршењето на нотарската служба, привремено или трајно му е одземено правото за вршење на нотарската служба, ако му престане нотарската служба или е отсутен, а има неопходна потреба од довршување на започнати работи а нема заменик-нотар, претседателот на Комората по службена должност, по претходно прибавено мислење од Управниот одбор на Комората ќе определи нотар кој привремено ќе ја врши службата од редот на нотарите именувани за истото службено подрачје, а доколку на тоа службено подрачје нема друг нотар од најблиското службено подрачје.

(2) Нотарот кој привремено ќе ја врши нотарската служба ги презема списите и книгите на нотарот, како и исправите и предметите од вредност што му се доверени, заради довршување на започнатите работи.

(3) За поставување на нотар кој привремено ќе ја врши нотарската служба, претседателот на Комората донесува решение во кое се овластува нотарот од ставот (1) на овој член да располага со редовната сметка на нотарот на кого му престанала службата и се назначува времето за кое е поставен. Решението се доставува до Министерството, до нотарот кој привремено ја врши службата и судот на чие службено подрачје се наоѓа нотарската канцеларија.

(4) Нотарот кој привремено ја врши нотарската служба е должен пред да започне со вршењето на службата да го депонира својот потпис и отпечаток од печатот на записник во Комората, а примерок од записникот ќе се достави до судот. Нотарот кој привремено ја врши нотарската служба се запишува во Именикот на нотари кои привремено ја вршат нотарската служба што го води Комората.

(5) Нотарот кој привремено ја врши нотарската служба ги довршува започнатите работи на нотарот од ставот (1) на овој член. Нотарот кој привремено ја врши нотарската служба не смее да презема нови работи, освен во случаите предвидени со членовите 26 став (10), 28 став (3) и 32 став (5) од овој закон. При довршување на започнатите работи, мора да го назначи своето име, презиме и својство, бројот на решението со кое е поставен и употребува службен печат со назнака „Нотар кој привремено ја врши нотарската служба“, како и својот сув жиг, жиг за восок и штембилите и квалификуваниот сертификат издаден од овластен издавач. Исправите што тој ги составува и заверува се чуваат во архивата на нотарот кој привремено ја врши нотарската служба.

(6) Сите работи што ги врши нотарот кој привремено ја врши нотарската служба имаат иста правна важност како непосредно да ги извршил самиот нотар. За штетата која ќе ја причини нотарот кој привремено ја врши службата спрема трети лица со повреда на службената должност одговара лично согласно со одредбите од овој закон за одговорност на нотар.

XI. ОРГАНИЗАЦИЈА НА НОТАРИЈАТОТ И НЕГОВИТЕ ОРГАНИ

Нотарска комора

Член 117

(1) Комората има својство на правно лице. Седиштето на Комората е во Скопје.

(2) Комората се грижи за законито работење на нотарите, за совесно и одговорно вршење на нотарската служба, за чување на угледот и честа на нотарите, ги штити нивните права и интереси и одлучува за нивните права, обврски и одговорности, во согласност со одредбите на овој закон.

(3) Комората може да основа Нотарска академија, чија организација, делокруг на работа и финансирање ќе се уредат со основачки акт на Академијата во согласност со Статутот и други акти на Комората.

(4) Комората води регистар на полномошна и регистар на тестаменти, а може да води јавни и други регистри, во согласност со закон.

(5) Комората води Централна електронска нотарска архива, која ги опфаќа сите нотарски деловни книги кои ги водат во електронска форма како и нотарските исправи составени од нотарите во електронска форма и кои нотарите ги чуваат во електронска архива, која електронски е поврзана со единиците на локалната самоуправа, Централниот регистар, Агенцијата за катастар на недвижностите, Управата за водење на матични книги и Министерството за внатрешни работи.

(6) Органи на Комората се Собрание на Комората, Управен одбор на Комората, Претседател на Комората, Дисциплински совет, Стручен совет, Надзорен одбор и други органи предвидени со Статутот.

(7) Комората има своја Стручна служба. Врз вработените од Стручната служба на Комората се применуваат општите прописи од Законот за работните односи.

(8) Ако со овој закон не е поинаку определено, организацијата, надлежноста, начинот на избор, правата и должностите на органите на Комората се утврдуваат со Статутот и другите акти на Комората.

Статут и други општи акти на Комората

Член 118

(1) Со Статутот и други општи акти на Комората се уредува организацијата и работата на Комората, видот, составот и начинот на избор на органи на Комората и други прашања од значење за работа на Комората.

(2) Со Статутот на Комората се определуваат актите кои Комората мора да ги донесе и начинот на нивно донесување.

Приходи на Комората

Член 119

Приходи на Комората се средства остварени со наплата на членарина, парични казни изречени во дисциплинска постапка, донација и други приходи.

Собрание на Комората

Член 120

(1) Собранието на Комората го сочинуваат сите нотари на територијата на Република Македонија што се запишани во Именикот на нотари што го води Комората.

(2) Собранието на Комората го чува угледот и честа на вршењето на нотарските работи и се грижи совесно и во согласност со законот, нотарите да ги вршат своите должности.

Надлежност на Собранието на Комората

Член 121

(1) Собранието на Комората:

- а) донесува статут и други акти на Комората;
- б) дава мислење за предлог на Нотарска тарифа;
- в) избира членови на Управниот одбор, претседател на Комората, и членови на другите органи на Комората, ако со овој закон или Статутот на Комората поинаку не е определено;
- г) разгледува предлози, барања и препораки за успешно работење на нотаријатот;
- д) усвојува годишна сметка за изминатата година и предлог-пресметката за наредната година, разгледува и усвојува извештај за севкупните активности, изготвен од претседателот на Комората;
- ѓ) одлучува за висината на членарината и начинот на нејзиното плаќање;
- е) одлучува за употребата на паричните казни согласно со одредбите на овој закон и
- ж) одлучува за сите други прашања предвидени со законот и Статутот на Комората.

(2) Собранието на Комората редовно се состанува еднаш годишно, и тоа најдоцна до крајот на април. На седницата е потребно присуство од најмалку половина од вкупниот број на нотари, а одлучува со мнозинство од присутните.

(3) На редовната годишна седница Собранието одлучува за годишната сметка и предлог - пресметката за наредната година и го разгледува и усвојува извештајот за севкупните активности на нотаријатот.

(4) Вонредна седница на Собранието на Комората, може да се свика од претседателот на Комората, Управниот одбор или по писмено барање од најмалку 20% (дваесет проценти) од членови на Комората. Ако претседателот на Комората не ја свика седницата во рок од триесет дена од денот на донесувањето на одлуката на Управниот одбор, односно од поднесувањето на барањето на членовите на Комората, седницата ќе ја свика членот на Управниот одбор, определен од овој орган или еден од членовите на Комората кои го поднеле барањето.

(5) Членовите на Управниот одбор, претседателот на Комората и на другите органи се избираат за време од три години, при што мора да се води сметка за национална, територијална и полова структура на членовите на Комората.

Управен одбор

Член 122

(1) Управниот одбор:

- а) го утврдува нацртот на Статутот и другите акти на Комората;
- б) подготвува и доставува до Министерството предлози и мислења што се однесуваат на основната поставеност на нотаријатот, како и по сите други прашања што се однесуваат на нотарската служба;
- в) презема и спроведува иницијативи за разгледување на прашања од интерес на нотаријатот, како што се прашањата за социјалната заштита на нотарите, основањето на солидарен фонд за економска помош на нотарите, како и други фондови и прашања за организирање на трајно осигурување на нотарите;
- г) утврдува софтверски решенија и програми кои задолжително ќе се користат за составување електронски исправи, архивирање, водење на електронски книги и програмските решенија за вршење на нотарската служба;
- д) утврдува задолжително поврзување на нотарите со јавни регистри и други електронски системи;
- ѓ) определува знаци и обележја кои задолжително се ставаат на нотарските исправи;
- е) изготвува годишен план за вршење надзор над работењето на нотарите, дава иницијатива за вршење на надзор по конкретен предмет како и овластува нотари кои ќе вршат надзор;
- ж) врши надзор над стручното оспособување на нотарските приправници и издава потврди за спроведено стручно оспособување, врз основа на потврда издадена од нотарот кај кого се врши оспособувањето;
- з) одлучува по жалба на странка против решение на нотарот за одбивање на преземање на службено дејствие;
- с) одлучува по жалба против одлуката на претседателот на Комората за изземање на нотар;
- и) одлучува за ослободување од судска такса, награда и трошоци во постапка пред нотар;
- ј) одлучува по приговори изјавени против одлуките со кои се одлучува за правата, обврските и одговорностите на вработените во Стручната служба на Комората;
- к) се грижи за статусот на нотарите и за односите со други органи и воопшто кон трети лица;
- л) се грижи за континуирано стручно оспособување на нотарите преку организирање семинари и предавања, за што изготвува годишна програма на почетокот на тековната година;
- љ) ги подготвува седниците на Собранието на Комората;
- м) ги извршува одлуките на Собранието на Комората;
- н) составува предлог на годишната пресметка и предлог за пресметка за наредната

година;

њ) се грижи за наплата на членарината;

о) донесува одлука за свикување на редовна или вонредна седница на Собранието на Комората;

п) од своите членови избира потпретседатели на Управниот одбор, кои по функција се и потпретседатели на Комората;

р) на барање на Министерството дава мислење за причините за разрешување на нотар и

с) одлучува за други прашања кои со законот или Статутот на Комората се во негова надлежност, како и за сите прашања што не се во надлежност на некој друг орган на Комората.

(2) Бројот на членовите на Управниот одбор го одредува Собранието во согласност со Статут. Бројот на членовите на Управниот одбор, вклучувајќи го и претседателот на Комората, мора да биде непарен.

(3) Управниот одбор на Комората го свикува претседателот на Комората или по барање на една третина од вкупниот број на членовите на Управниот одбор. За полноважност на одлуките на Управниот одбор потребно е на седницата да присуствуваат повеќе од половина од членовите на Управниот одбор. Одлуките се донесуваат со мнозинство гласови од вкупниот број на членови на Управниот одбор. Со Статутот на Комората посебно ќе се утврди за кои случаи за полноважност на одлуките е потребно двотретинско мнозинство.

Претседател на Комората

Член 123

(1) Претседателот на Комората истовремено е и претседател на Управниот одбор и претседава со Собранието на Комората.

(2) Претседателот ја претставува и застапува Комората. Во случај на негова спреченост, неговите должности ги вршат потпретседателите, а во случај на спреченост на потпретседателите, најстариот член на Управниот одбор.

(3) Претседателот на Комората:

а) ги решава конфликтите меѓу нотарите, меѓу нотарите и нивните заменици-нотари или помошници-нотари или меѓу нотарите и нивните учесници во случај на спор кој се однесува на примена на Законот или за плаќање за извршената работа;

б) се грижи Комората да дејствува во согласност со закон;

в) одлучува за правата, обврските и одговорностите на вработените во Стручната служба на Комората;

г) поднесува предлог за поведување на дисциплинска постапка против нотар;

д) одлучува по барање за изземање на нотар и определување на нотар во случај на

изземање и

f) ги врши другите работи предвидени со Статутот на Комората.

(4) Управниот одбор на Комората може да го овласти претседателот на Комората во итни случаи самиот да врши определени работи од негова надлежност. Претседателот на Комората е должен за секое такво преземено дејствие да го извести Управниот одбор и да побара одобрение за преземеното дејствие. Недавањето на дополнително одобрение не влијае на важноста на правната работа спрема трети лица.

Дисциплински орган

Член 124

(1) Дисциплински орган на Комората е Дисциплинскиот совет составен од пет члена и нивни заменици со мандат од две години, без право на повторен избор. Два члена и нивни заменици од редот на судиите по предлог на Судскиот совет на Република Македонија, еден член и негов заменик од редот на јавните обвинители по предлог на Советот на јавни обвинители на Република Македонија и два члена и нивни заменици од редот на нотарите ги избира Собранието на Комората.

(2) Дисциплинскиот совет во полн состав ја спроведува дисциплинската постапка по предлог на надлежен подносител, води постапка и донесува одлука по неа.

(3) За своето работење во претходната година, Дисциплинскиот совет поднесува писмен извештај до Собранието на Комората.

(4) Другите прашања во врска со работењето на дисциплинскиот совет се уредуваат со Статутот и другите акти на Комората.

Надоместок на членови на органи на Комората

Член 125

Претседателот и членовите на Управниот одбор и на другите органи на Комората, ја вршат својата функција бесплатно, освен ако со Статутот и други акти на Комората поинаку не е определено. Тие имаат право на надоместок на трошоците што ги имале во врска со вршењето на функцијата. Одлуката за тоа ја донесува Управниот одбор на Комората. Висината и надоместокот на трошоците се уредува со акт на Комората.

Правни средства

Член 126

Против сите одлуки на органите на Комората со кои се одлучува за правата и должностите на нотарот, ако поинаку не е определено со закон, може да се поведе управен спор пред надлежен суд.

Извештај за работата на нотаријатот

Член 127

Секоја година до 15 април, Комората е должна до Министерството да достави писмен извештај за своето работење во претходната година, со изложени мислења, предлози и ставови за состојбата на нотаријатот, како и предлог на мерки што треба да се преземат заради унапредување на тие состојби.

XII. НАДЗОР НАД РАБОТЕЊЕТО НА НОТАРСКАТА СЛУЖБА

Овластувања на Министерството при надзор

Член 128

Надзор над работењето на Комората и над работењето на нотарите врши Министерството.

Надзор над работата на Комората

Член 129

- (1) Надзорот над работата на Комората го опфаќа надзорот над законитоста и ефикасноста на нејзината работа во согласност со овој закон.
- (2) Претседателот на Комората е должен на Министерството да му овозможи пристап до сите простории, списи и книги. Поради спреченост на претседателот на Комората по негово овластување може да го заменува член на органот на управување на Комората.
- (3) За вршење на надзорот, министерот формира комисија составена од претставници на Министерството и судија од надлежниот суд на подрачјето на кое се наоѓа седиштето на Комората. При вршењето на надзорот од страна на Министерството, мора да биде присутен претседателот на Комората или лице овластено од него.
- (4) За утврдените состојби од извршениот надзор се составува записник. Примерок од записникот се доставува до Комората во рок од 45 дена од денот на извршениот надзор.
- (5) Ако при вршењето на надзорот се констатира повреда на законот, ќе бидат известени надлежните органи за водење на кривична или на прекршочна постапка.

(6) Министерството може да го распушти Управниот одбор и да го разреши претседателот на Комората ако при надзорот утврди повреда на закон. Во решението, Министерството ќе определи рок за избор на нов Управен одбор и претседател на Комората, а ќе именува нотар кој привремено ќе ги врши работите до изборот на новите тела.

Надзор над законитоста на работењето на нотарот

Член 130

(1) Министерството врши надзор над законитоста на работењето на нотарот.

(2) За вршење на надзорот, министерот формира комисија составена од претставници на Министерството и судија од надлежниот суд на подрачјето на кое се наоѓа седиштето на нотарот. При вршењето на надзорот од страна на Министерството, мора да биде присутен нотарот.

(3) При вршење на надзорот, нотарот е должен да овозможи пристап до просториите, архивата, нотарските исправи и списи и деловни книги во писмена или електронска форма.

(4) При вршењето на надзорот не смее да биде повредена тајноста на списите и заштитените информации, како и тајноста на содржината на тестамент кој што не е прогласен.

(5) За вршење на надзорот, Министерството го известува нотарот, најмалку три дена пред вршење на надзорот.

(6) По спроведениот надзор комисијата формирана од министерот составува записник за констатираната состојба при надзорот. Примерок од записникот се доставува до нотарот и Комората во рок од 45 дена од денот на извршениот надзор.

(7) Надзор се врши и по конкретен предмет на нотар, со учество и на адвокатот кој учествувал во постапката пред нотар како полномошник на учесникот по предметот на надзорот, без претходно известување на нотарот над чие работење се врши надзорот, согласно со ставовите (2), (3), (4) и (6) на овој член.

(8) Начинот на вршењето на надзор го пропишува министерот.

Овластувања на Комората за вршење надзор на нотарите

Член 131

(1) Надзор над работата на нотарите врши и Комората.

(2) Надзорот се врши врз основа на Годишен план за надзор.

(3) При надзорот се врши преглед на канцеларијата на нотарот, кој го опфаќа целокупното работење на нотарот, нотарските исправи и нотарските деловни книги, со цел да се контролира законитоста на вршењето на нотарската служба од нотарот.

(4) При вршењето на надзорот не смее да биде повредена тајноста на списите и заштитените информации, како и тајноста на содржината на тестамент којшто не е прогласен.

(5) За спроведениот надзор се составува записник на денот на извршениот надзор, а за констатираните евентуални недостатоци се определува рок за нивно отстранување ако е тоа можно со оглед на природата на недостатокот. Записникот го потпишуваат лицата кои го вршеле надзорот и нотарот над чие работење тој е извршен.

(6) Записникот од ставот (5) на овој член се составува во три примероци. Од нив еден примерок останува во архивата на Комората, еден за нотарот кај кој е извршен надзорот и еден примерок се доставува до Министерство.

(7) Доколку при вршење на надзорот се утврдат неправилности во работењето на нотарот кои не можат да се отстранат, ќе се преземат мерки утврдени со овој закон и актите на Комората и за тоа веднаш се известува претседателот на Комората.

(8) Комората може да врши надзор и по конкретен предмет, без претходно известување на нотарот над чие работење се врши тој надзор, согласно со ставовите (5), (6) и (7) на овој член.

(9) Начинот на вршење надзор од страна на Комората се пропишува со Правилник кој го донесува Управниот одбор на Комората.

XIII. ДИСЦИПЛИНСКА ОДГОВОРНОСТ НА НОТАРИТЕ

Дисциплинска одговорност

Член 132

(1) Нотарот одговара дисциплински за повреда на службената должност што ќе ја стори по своја вина.

(2) За повреда на законот, Кодексот на професионалната етика на нотарите и актите на Комората нотарот одговара дисциплински.

(3) Одговорноста за сторено кривично дело, односно прекршок не ја исклучува дисциплинската одговорност на нотарот.

(4) Нотарот одговара дисциплински ако со своето однесување во вршењето на службата, спротивно на Кодексот на професионалната етика на нотарите ја нарушува честа и угледот

на нотарската служба, ја доведува во прашање довербата на нотарската служба или ако ја повреди нотарската должност со незаконито, нестручно, односно несовесно постапување.

(5) Нотарот одговара дисциплински за незаконито, нестручно или несовесно постапување сторено со умисла или од крајно невнимание.

(6) Нестручно постапување е повреда на законот, со кое во вршењето на нотарските работи нотарот предизвикува повреда на правата на учесниците или на трети лица.

(7) Несовесно постапување е постапување спротивно на етичките норми, професионалните стандарди и правила на нотарската служба.

(8) Кога во постапка пред нотар учествувал адвокат, истиот одговара за преземените дејствија согласно одредбите за дисциплинска одговорност на адвокатите од Законот за адвокатура.

Дисциплинска постапка

Член 133

(1) Дисциплинската постапка против нотарот ја води и дисциплински мерки изрекува Дисциплинскиот совет при Комората, согласно со одредбите на овој закон и актите на Комората.

(2) При изрекување на дисциплинските мерки се земаат предвид тежината на повредата на службената должност, последиците од таа повреда, степенот на одговорноста на нотарот, околностите под кои е сторена повредата, поранешното негово однесување и вршењето на работите, како и други олеснителни и отежнувачки околности.

(3) Во случај на поврат сторен во период од една до три години, се изрекува потешка дисциплинска мерка се додека не се стигне до дисциплинската мерка трајно одземање на правото за вршење на нотарската служба.

Поведување на дисциплинска постапка

Член 134

(1) Дисциплинска постапка се поведува по предлог на Министерството, претседателот на основниот суд на чиешто подрачје е службеното седиште на нотарот и претседателот на Комората.

(2) Претседателот на Комората може да поднесе предлог за поведување на дисциплинска постапка заради повреди на Кодексот на професионалната етика на нотарите и обврските предвидени во законот, Статутот и другите општи акти на Комората и утврдени состојби кои укажуваат на сторена дисциплинска повреда од извршен надзор согласно со актите

на Комората, како и по иницијатива на учесниците против нотар, доколку наводите во иницијативата се однесуваат на повреди определени со овој закон.

(3) Претседателот на основниот суд од ставот (1) на овој член може да поднесе предлог за поведување на дисциплинска постапка против нотар, доколку нотарот постапил спротивно на закон при постапување по доверени предмети од судот.

(4) Министерството може да поднесе предлог за поведување на дисциплинска постапка, доколку во записникот од извршен надзор се утврдени состојби кои укажуваат на сторена дисциплинска повреда.

(5) Предлогот за поведување дисциплинска постапка содржи факти и докази од кои се утврдува постоењето на дисциплинска повреда.

(6) Предлогот за поведување на дисциплинска постапка се доставува до Дисциплинскиот совет и до претседателот на Комората. Претседателот на Комората писмено го известува Министерството дека против нотар е поднесен предлог за поведување на дисциплинска постапка, освен во случај кога предлогот е поднесен од министерот.

(7) По приемот на предлогот, Дисциплинскиот совет поведува дисциплинска постапка и предлогот веднаш го доставува до нотарот против кој се поведува дисциплинска постапка заради доставување одговор. Нотарот може да даде одговор и да достави докази во рок од осум дена по приемот на предлогот за поведување на дисциплинска постапка.

Итност на дисциплинската постапка

Член 135

(1) Постапката пред дисциплинскиот совет е итна.

(2) За утврдување на факти во дисциплинската постапка, Дисциплинскиот совет може да спроведе извиди за кои се составува записник.

(3) Нотарот против кого се води постапката има право на непосредно произнесување пред Дисциплинскиот совет.

Привремено оддалечување од вршење на нотарската служба

Член 136

(1) На нотарот против кого е поведена постапка за дисциплинска повреда, со цел да се заштити достоинството на нотарската служба, по предлог на овластените предлагачи за поведување на дисциплинска постапка, Дисциплинскиот совет може да донесе одлука со која нотарот привремено се оддалечува од вршењето на нотарската служба се до правосилно завршување на дисциплинската постапка.

(2) Привременото оддалечување од вршењето на нотарската служба Дисциплинскиот совет секогаш ќе определи, без оглед на тоа дали е поведена дисциплинска постапка против нотарот во следните случаи:

- а) кога се исполнети условите за разрешување на нотарот од членот 20 од овој закон;
- б) ако против него е поведена постапка за одземање на деловна способност, додека трае постапката;
- в) ако против нотарот е поведена постапка за разрешување од нотарската служба, додека трае постапката;
- г) ако без одобрение од надлежниот орган е отсутен од своето седиште подолго од 30 (триесет) дена;
- д) ако му е определена мерка притвор за кривични дела сторени во врска со вршење на нотарската служба, сè додека трае притворот;
- ѓ) ако на нотарот му е изречена забрана за вршење на нотарската служба согласно со закон и
- е) ако против нотарот е донесена пресуда за кривични дела сторени во врска со вршење на нотарската служба со која му е изречена безусловна казна затвор над шест месеци.

(3) Одлуката за привремено оддалечување од вршење на службата ќе се отповика веднаш штом ќе престанат причините кои ја иницирале.

(4) За одлуката за привремено оддалечување од вршење на службата Дисциплинскиот совет го известува претседателот на Комората, Претседателот на основниот суд за чие подрачје е именуван нотарот и Министерството.

(5) Одлуката по барањето за привремено оддалечување од вршење на службата се донесува во рок од 15 дена од денот на осознавањето на причините за изрекување на привремено оддалечување на нотарската служба и истата е конечна.

(6) Против одлуката за привремено оддалечување од службата, нотарот има право да поведе управен спор пред надлежен суд.

(7) Управниот суд одлучува во рок од 30 дена од денот на приемот на тужбата, а по поднесена жалба Вишиот управен суд одлучува во рок од 30 дена од приемот на жалбата.

(8) Во случај на привремено оддалечување од вршењето на службата, нотарот не смее да презема никакви службени дејствија. Сите дејствија кои се преземени од нотарот кој е привремено оддалечен од вршењето на службата се ништовни.

(9) На нотарот кој привремено е оддалечен од службата, со донесувањето на Решението за привремено оддалечување од службата, Комисијата формирана од Комората му ги одзема службениот печат, сувиот жиг, жигот за восок, штембилите и квалификуваниот сертификат издаден од овластен издавач и за тоа писмено го известува Министерството и надлежниот суд. За одземањето на печатот, сувиот жиг, жигот за восок, штембилите и

квалификуваниот сертификат издаден од овластен издавач, комисија на Комората формирана за таа цел, составува записник.

(10) Нотарот кој привремено е оддалечен од службата не смее да го заменува заменик-нотар или помошник-нотар.

Дисциплински мерки

Член 137

За сторена дисциплинска повреда спрема нотарот може да се изречат следниве дисциплински мерки:

- писмена опомена,
- јавна опомена,
- парична казна,
- привремено одземање на правото на вршење нотарска служба и
- трајно одземање на правото на вршење нотарска служба.

Изрекување на писмена опомена или парична казна

Член 138

Дисциплинската мерка писмена опомена или парична казна во висина на една плата на претседател на основен суд со проширена надлежност ќе се изрече:

- за неистакнување или непочитување на работното време истакнато во нотарската канцеларија,
- за неистакнување на фирмата и патоказите, или нивно поставување спротивно на подзаконските акти или актите на Комората,
- за неуредно чување на службените списи и податоци,
- за неприствување без оправдана причина на состаноците во Комората и други службени состаноци, на кои е должен да присуствува нотарот (семинари, советувања и друго),
- за непристоен однос со учесниците или пред учесниците,
- за однесување што го намалува угледот на нотарската служба и нотарот,
- за непристоен однос кон службени или други лица со кои нотарот презема дејствија во вршењето на нотарската служба и
- за одбивање без оправдани причини, одложување или несовесно исполнување на обврските определени со законот, подзаконските акти и актите на Комората.

Изрекување на јавна опомена или парична казна

Член 139

(1) Дисциплинската мерка јавна опомена или парична казна во висина од една до три плати на претседател на основен суд со проширена надлежност, ќе се изрече:

- за ветување на нотарот лично или преку посредник дека нотарската награда ќе биде намалена,
- за работење под дејство на алкохол или наркотични средства,
- за неуредно водење на нотарските деловни книги,
- за непријавување на своето отсуство од местото на своето седиште каде што ја врши работата и
- за непридржување кон законските одредби во однос на формата на нотарската исправа.

(2) Изречената јавна опомена се објавува во првиот нареден број на стручното списание на нотарите што го издава Комората.

Изрекување на парична казна или привремено одземање на правото на вршење на нотарската служба

Член 140

Дисциплинската мерка парична казна во висина од три до шест плати на претседател на основен суд со проширена надлежност или привремено одземање на правото на вршење на нотарската служба во траење од три до шест месеци, ќе се изрече за:

- повреда на должноста утврдена со закон со што се загрозува довербата на непристрасност на нотарот во исправите кои ги составува, особено ако презема службено дејствие за работа за која според закон не е дозволена,
- неводење евиденција за наплатена награда, трошоци и такси согласно со овој закон и подзаконските акти,
- наплата на награда или трошоци спротивно на Нотарската тарифа,
- вршење на службени дејности забранети со закон,
- застапување на странки или составување на исправи во случаи во кои со законот тоа му е забрането,
- груба повреда на долготното почитување спрема судовите и надзорните органи, како и на органите на Комората,
- непостапување по одлуки на судовите за привремено одземање на нотарски исправи и по одлуки на надзорните органи за отстранување на недостатоци во работењето,
- составување приватни исправи,
- составување на нотарски исправи или заверување на приватни исправи на јазик, спротивно на одредбите на овој или друг закон со кои е уредена употребата на јазикот,
- купување предмети на јавна продажба или стекнување на други права во текот на друга постапка, која тој ја води како нотар или повереник на судот или како застапник на странка за себе или за свои роднини (во права линија или до четврти степен во странична линија),
- преземање службени дејствија надвор од службеното подрачје на нотарот,
- непридржување кон законските одредби од кои зависи важноста на нотарската исправа,
- вршење на некоја постојана или приватна служба за награда,
- вршење занимање што не е во согласност со угледот, честа и независноста на нотарот,
- преземање обврски на гаранција или одговорности во работи кои се склучуваат со

негово учество во својство на нотар,

- застапување на политичко уверување во вршењето на нотарската служба,
- преземање или делумно преземање на пропишаните мерки за осигурување на безбедноста на доверените предмети,
- предизвикување на материјална штета на странките,
- употреба на факсимил на нотарски исправи или нотарски деловни книги,
- неплаќање или ненавремено плаќање на членарина,
- преземање службени дејствија кога постојат причини за изземање на нотарот,
- пресметување или признавање на непотребни трошоци по предлог на една странка, а на штета на друга странка или неосновано зголемување на трошоците на штета на странките а во корист на нотарот,
- врши достава спротивно на одредбите од овој закон и
- повреда која како таква е предвидена со друг закон.

Изрекување на трајно одземање на правото на вршење нотарска служба

Член 141

Дисциплинската мерка трајно одземање на правото на вршење нотарска служба ќе се изрече за:

- повреда на должноста утврдена со закон со што сериозно се загрозува довербата на непристрасност на нотарот во нотарските исправи кои ги составува, особено ако презема службено дејствие за работа за која според закон не е дозволена, со кое нотарот или трето лице се стекнал со имотна корист,
- потврдување на факти што не се случиле во присуство на нотарот,
- потпишување на исправи за службени дејствија на кои не присуствувал нотарот,
- занимавање со трговија и посреднички работи,
- склучување договори во свое име за други лица или во туѓо име за себе или учество во правна работа во која презема службени дејствија како нотар или повереник на судот,
- вложување пари што му се доверени на чување на нотарот на негово име, спротивно на одредбите на овој закон,
- вршење нотарски работи за време за кое нотарот е привремено оддалечен од вршење на нотарската служба или на друг начин избегнување на мерката привремено одземање на правото за вршење нотарска служба,
- преземање на пропишаните мерки за спречување на перење пари и други приноси од казниви дела и финансирање на тероризам кога ќе се докаже дека се работи за перење пари и други приноси од казниво дело,
- примање или давање на подароци или друг вид корист или поставување на личниот финансиски интерес во судир со положбата и статусот на нотарот,
- оддавање класификувана информација со степен на тајност определена согласно со закон,
- одбивање да се даде или давање на неточни податоци на државните органи, доколку давањето на податоци е пропишано со закон,
- незаконито располагање со материјалните средства што му се доверени,

- извршување на кривично дело или прекршок во вршењето на нотарската служба, или друго кривично дело или прекршок што го прави нотарот недостоен за вршење на нотарската служба или го нарушува угледот на нотарската служба или на нотарот,
- оставање на празна рубрика за број и цела празна хоризонтална рубрика во службените книги на нотарот, во која би можело дополнително да се изврши упис и
- неосигурување од одговорност за штета или непродолжување на осигурувањето од одговорност за штета.

Прекин на дисциплинска постапка

Член 142

- (1) Доколку во водење на дисциплинската постапка, дисциплинскиот совет стекне сознанија дека е извршено кривично дело за дејствијата за кои се води постапката, ќе ја прекине постапката и ќе поднесе пријава до надлежниот орган за постапување.
- (2) На ист начин дисциплинскиот совет ќе постапи и ако има сознанија за корупција на нотар.

Застареност на дисциплинската постапка

Член 143

- (1) Поведувањето на дисциплинска постапка застарува во рок од три години од денот на сторувањето на повредата.
- (2) Застареноста се прекинува со секое процесно дејствие што се презема заради поведување и водење на дисциплинска постапка.
- (3) Застареноста на поведувањето настапува во секој случај кога ќе изминат шест години од денот на сторувањето.

Одлуки во дисциплинска постапка

Член 144

- (1) Дисциплинските мерки против нотарот ги изрекува Дисциплинскиот совет.
- (2) Дисциплинскиот совет донесува:
 - решение со кое се отфрла предлогот за поведување на дисциплинска постапка, доколку предлогот е недозволен, односно поднесен од неовластен подносител,
 - решение со кое нотарот се ослободува од одговорност дека сторил дисциплинска повреда и
 - решение со кое нотарот се огласува за виновен за сторена дисциплинска повреда и со кое му се изрекува соодветна дисциплинска мерка.

Правен лек против одлука донесена во дисциплинска постапка

Член 145

- (1) Одлуката на Дисциплинскиот совет со која се изрекува дисциплинска мерка е конечна, против која нотарот има право да поведе управен спор пред надлежен суд.
- (2) Управниот суд одлучува во рок од 30 дена од денот на приемот на тужбата, а по поднесена жалба Вишиот управен суд одлучува во рок од 30 дена од приемот на жалбата.

Извршување на дисциплински одлуки

Член 146

- (1) Правосилната одлука донесена во дисциплинска постапка ја извршува претседателот на Комората.
- (2) Правосилната одлука за изрекување на дисциплинска мерка се доставува до нотарот и Министерството и таа се запишува во Именикот на нотарите во Комората и се објавува на веб страницата на Комората и на Министерство во согласност со одредбите за заштита на личните податоци.
- (3) Правосилната одлука за изречена парична казна и за трошоците на постапката имаат сила на извршна исправа. Средствата добиени со присилното извршување на дисциплинските одлуки се приход на Комората.
- (4) Извршувањето на паричната казна врз основа на писмено барање на нотарот, може да се определи во најмногу три еднакви месечни рати, што зависи од висината на изречената парична казна.
- (5) По барање од ставот (4) на овој член одлучува Претседателот на Комората со решение кое се доставува до нотарот. Против решението не е дозволена жалба.
- (6) Правосилната одлука за изречената мерка трајно одземање на правото на вршење на нотарската служба се извршува со бришење на нотарот од Именикот на Комората и одземање на печатот, сувиот жиг, жигот за восок и штембилите и квалификуваниот сертификат издаден од овластен издавач. Печатот, сувиот жиг, жигот за восок и штембилите и квалификуваниот сертификат издаден од овластен издавач ги одзема претседателот кој за таа цел формира комисија составена од тројца нотари на Комора. По одземањето, Комисијата ги поништува печатот, сувиот жиг, жигот за восок и штембилите и за тоа составува записник.
- (7) Правосилната одлука за изрекување на мерката привремено одземање на правото за вршење на нотарската служба или привремено оддалечување од нотарската служба се извршува со запишување во Именикот на нотарите кој го води Комората и со одземање

на печатот, сувиот жиг, жигот за восок и штембилите и квалификуваниот сертификат издаден од овластен издавач и нивно депонирање во Комората. Печатот, сувиот жиг, жигот за восок и штембилите и квалификуваниот сертификат издаден од овластен издавач по истекот на времето на мерката привремено одземање на правото на вршење на нотарската служба или привремено оддалечување од нотарската служба му се враќаат на нотарот што бил оддалечен од вршење на нотарската служба.

(8) Во Именикот се запишува и конечното решение со кое е изречена друга дисциплинска мерка, како и привремено оддалечување од нотарската служба во текот на дисциплинската постапка.

(9) Правосилната одлука за изрекување на мерката привремено одземање на правото на вршење нотарска служба или трајно одземање на правото на вршење нотарска служба, Комората ја објавува во „Службен весник на Република Македонија“.

XIV. НОТАРИТЕ КАКО ПОВЕРЕНИЦИ НА СУДОВИТЕ И ДРУГИТЕ ОРГАНИ

Постапка за расправање на оставина

Член 147

(1) Овластувањата на нотарите во постапката за расправање на оставина се уредуваат со Законот за вонпарнична постапка.

(2) При расправањето на оставината задолжително е присуство на адвокат во својство на полномошник за секој од учесниците.

Други работи кои можат да му се доверат на нотарот

Член 148

(1) Судот или друг орган може на нотарот да му довери работи што се утврдени со посебен закон.

(2) Доверената работа може во секое време, од оправдани причини, да му биде одземена на нотарот.

(3) Нотарот одговара за штета која како повереник на кој било орган им ја причинил на странките.

Правната положба на нотарот како повереник

Член 149

(1) На нотарот како повереник на судот или на друг орган на соодветен начин се применуваат правилата со кои се уредува постапката во која му е доверено вршењето на определени работи, особено правилата за изземање, за достава, барање правна помош, податоци и друго.

(2) По извршувањето на определено службено дејствие нотарот е должен без одлагање да му поднесе извештај на органот кој му ја доверил работата.

Надзор над работењето на нотарот како повереник

Член 150

Надзорот над работењето на нотарот како повереник на судот или друг орган го врши судот, органот кој му ја доверил работата или Комората. Судот или органот кој му ја доверил работата на нотарот е овластен да му нареди актите да ги предаде и по службена должност присилно да го изврши таквиот налог.

Постапка за правна заштита

Член 151

(1) Незадоволната странка за работите кои судот му ги доверил на нотарот има право на приговор до претседателот на судот на подрачјето за кое е именуван нотарот, затоа што нотарот не презел службено дејствие, или затоа што во содржинска и формална смисла дејствието не е преземено во согласност со законот, или затоа што го одложувал преземањето на службеното дејствие.

(2) Претседателот на судот со решение ќе му нареди на нотарот да го преземе бараното службено дејствие или ќе му го одземе предметот и ќе му го довери на друг нотар. Жалбата против решението не го одлага нејзиното извршување. Примерок од решението ќе се достави и до Комората.

Чување на актите на нотарот како повереник на судот

Член 152

Актите за службените дејствија кои нотарот ги извршил како повереник на судот или на некој друг орган се чуваат во архивата на судот или на органот одвоено од другите акти.

XV. НАГРАДА ЗА РАБОТАТА И НАДОМЕСТОК НА ТРОШОЦИТЕ

Нотарска тарифа

Член 153

(1) Нотарот има право на награда за работата и надоместок на трошоците во вршењето на службените дејствија и доверените работи во согласност со Нотарската тарифа која ја донесува министерот по претходно прибавено мислење од Комората и согласност од Владата на Република Македонија.

(2) Комората е должна мислењето од ставот (1) на овој член, да го достави до Министерството во рок од 15 дена од денот на приемот на Нотарската тарифа. Ако во овој рок Комората не достави мислење, ќе се смета дека мислењето е позитивно.

(3) Наградата на нотарите од ставот (1) на овој член се определува:

- 1) според вредноста, сложеноста и видот на нотарската исправа и
- 2) според времето и местото потребно за подготовка и вршење на одредени службени дејствија.

(4) Трошоците на нотарот за извршените службени дејствија се определуваат според реално направените трошоци за изработка на одделни нотарски исправи, трошоците за службените дејствија преземени надвор од нотарската канцеларија и трошоците за превоз.

(5) Нотарот е должен најдоцна до 15 март секоја година да достави писмен извештај за неговото работење во претходната година, во кој го наведува вкупниот број на уписи, висината на наградата остварена во текот на работењето во таа година, висината на наплатена такса, износот на трошоците на работењето и износот на остварената добивка. Претседателот на Комората во наредните 15 дена доставува извештај за добиените податоци до Министерството.

(6) Доколку во постапката пред нотар со овој закон е пропишано задолжително учество на адвокат, адвокатите без оглед на нивниот број во конкретно правно дејствие пред нотар имаат право на вкупна награда и трошоци во висина од 50% од наградата и трошоците за преземање на соодветното правно дејствие пропишани со Нотарската тарифа, додека нотарот кој го преземал соодветното правно дејствие има право на останатите 50% од наградата и трошоците.

(7) Нотарот нема да ја издаде нотарската исправа или решение кое го донесува согласно одредбите од овој закон, доколку странките претходно не ги надоместат наградата и трошоците на нотарот и адвокатот и таксите утврдени со овој закон.

Спорови за наградата и надоместокот на трошоците

Член 154

(1) Забрането е спогодување на нотарот и учесникот за висината на наградата и трошоците.

(2) Ако учесникот не се согласи сметката на нотарот за висина на наградата и надоместокот на трошоците, по писмено барање на учесникот претседателот на Комората ќе го реши спорот во рок од осум дена од приемот на барањето, по претходно сослушување на нотарот и ќе ја определи висината на наградата и висината на трошоците на нотарот.

(3) За решениот спор претседателот на Комората донесува решение, кое се доставува до нотарот и до странката. Против решението на претседателот може да се поднесе жалба до Управниот одбор на Комората во рок од осум дена од денот на приемот на решението. Управниот одбор одлучува по жалбата во рок од осум дена.

Наплата на нотарска награда и трошоци

Член 155

Ако повеќе странки учествувале при составување на правна работа пред нотар или од него побарале преземање на некое службено дејствие, солидарно му одговараат на нотарот за наплата на наградата и трошоците.

Плаќање на наградата и аванс

Член 156

(1) Нотарот е овластен да бара наградата да му се исплати веднаш по завршената работа, а може да бара и соодветен аванс.

(2) Нотарот нема да ја издаде исправата на учесниците пред да му биде платена наградата и трошоците за завршената работа.

Забелешка и потврда за наградата и трошоците

Член 157

(1) На секоја нотарска исправа и заверка, нотарот ќе го забележи износот на пресметаната награда и трошоците за изготвување на исправата предвидени со Нотарската тарифа.

(2) По барање на странката, нотарот ќе издаде специфицирана потврда за наплатената награда и трошоците од ставот (1) на овој член, како и за трошоците кои се направени по изготвување на исправата заради реализација на нотарската исправа и нејзиното спроведување во јавните регистри и други органи.

Наплата на нотарска такса

Член 158

- (1) За службени дејствија што ги презема нотарот се плаќа такса, врз основа на закон.
- (2) Нотарот е должен да води грижа за тоа дали странката уредно ја платила таксата за службените дејствија што тој ги презел. Нотарот не смее да ја издаде бараната исправа на странката пред таа да докаже дека ја платила таксата.
- (3) Видот и висината на таксата се утврдува согласно Законот за судските такси, намалена за 75%.

XVI. МЕРКИ ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА ПЕРЕЊЕ ПАРИ И ДРУГИ ПРИНОСИ ОД КАЗНИВО ДЕЛО И ФИНАНСИРАЊЕ НА ТЕРОРИЗАМ

Програма за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело и финансирање на тероризам

Член 159

- (1) Нотарот донесува годишна програма за примена на мерки и дејствија за спречување на перење пари и финансирање на тероризам, со која се определуваат мерките и дејствијата што ги презема нотарот предвидени со Законот за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело и финансирање на тероризам.
- (2) Комората организира редовна и периодична задолжителна обука на нотарите за примена на мерките за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело и финансирање на тероризам.
- (3) Неприменувањето на мерките предвидени во Законот за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело и финансирање на тероризам и програмата и мерките што ги донел нотарот претставува основ за дисциплинска одговорност на нотарот.

Надзор над примената на одредбите од Законот за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело и финансирање на тероризам

Член 160

- (1) Собранието на Комората именува од редот на своите членови Комисија составена од пет члена за вршење надзор над примената на одредбите од Законот за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело и финансирање на тероризам и на програмата на нотарот за мерки и дејствија за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело и финансирање на тероризам.

(2) Членовите на Комисијата од ставот (1) на овој член се именуваат за време од четири години без право на повторно именување.

(3) За именувањето и составот на Комисијата од ставот (1) на овој член, претседателот на Комората писмено ја известува Управата за финансиско разузнавање.

(4) Комисијата од ставот (1) на овој член врши надзор над примената на одредбите од Законот за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело и финансирање на тероризам, врз основа на годишен план за вршење надзор за примената на мерките и дејствијата определени со Законот за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело и финансирање на тероризам. Годишниот план за вршење надзор го донесува Комисијата.

(5) Комисијата може да врши надзор за примената на одредбите од Законот за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело и финансирање на тероризам во работењето на нотарите, по сопствена иницијатива или по претставки на други нотари, службени лица или странки чии претставки содржат основано укажување дека е извршена сомнителна трансакција.

(6) Комисијата е должна да изврши контрола на работењето на нотарот по образложено барање на Управата за финансиско разузнавање, доставено преку претседателот на Комората, и да ја извести Управата за резултатите од извршената контрола.

(7) Комисијата редовно, а најмалку еднаш годишно, го известува Управниот одбор и Собранието на Комората за извршените надзори на нотарите и резултатите од тие надзори.

(8) Кога ќе утврди дека постои основано сомневање за сторено кривично дело или прекршок на перење пари и други приноси од казниво дело и финансирање на тероризам, од страна на нотарот или неговите вработени, Комисијата од ставот (1) на овој член без одлагање го известува претседателот на Комората, Управниот одбор и Дисциплинскиот совет.

(9) За поведувањето на дисциплинска постапка против нотарот, или поднесување на кривична пријава или барање за прекршочна постапка во случаите од ставот (8) на овој член, претседателот на Комората без одлагање веднаш писмено ја известува Управата за финансиско разузнавање.

XVII. КВАЛИФИКАЦИОНЕН НОТАРСКИ ИСПИТ И ИСПИТ ЗА РАНГИРАЊЕ ЗА НОТАР, ИСПИТ ЗА ЗАМЕНИК-НОТАР, ПОМОШНИК-НОТАР, НОТАРСКИ СТРУЧЕН СОРАБОТНИК И СТРУЧЕН ИСПИТ ЗА ПРОВЕРКА НА ЗНАЕЊАТА НА НОТАРИТЕ

Квалификационен нотарски испит и испит за рангирање за нотар

Член 161

(1) Квалификационен нотарски испит можат да полагаат дипломирани правници со положен правосуден испит кои се пријавиле на конкурс за именување на нотари и до Министерството доставиле пријава за полагање испит заедно со доказ: а) за завршено четиригодишно високо образование на правни студии VII/1 или за стекнати 300 кредити на правни студии според европскиот кредит-трансфер систем (ЕКТС); б) за најмалку две години работен стаж на правни работи по положен правосуден испит и в) за уплатениот износ на предвидените средства за полагање на испитот.

(2) Испитот за рангирање за нотар можат да полагаат кандидати со положен квалификационен нотарски испит.

(3) Испитот за заменик-нотар, помошник-нотар и нотарски стручен соработник се спроведува согласно условите определени со ставот (1) на овој член, два пати во текот на една календарска година.

(4) Со квалификациониот нотарски испит и испитот за рангирање за нотар, испитот за заменик-нотар, помошник-нотар и нотарски стручен соработник, се проверува познавањето на правните прописи со кои се уредува нотарската служба, организацијата и делокругот на нотаријатот, составувањето, заверувањето и легализацијата на исправите во односите со меѓународен елемент, кривично право за кривичните дела против јавните финансии, платниот промет и стопанството, против службената должност, против правосудството и против правниот сообраќај, парничната постапка, вонпарничната постапка, облигационото, наследното, семејното, стварното право и извршувањето, трговските друштва во делот на надлежноста на нотарите и евиденцијата на правата за недвижностите.

(5) Кандидатот за полагање на квалификациониот нотарски испит и испитот за рангирање за нотар, испитот за заменик-нотар, помошник-нотар, нотарски стручен соработник и стручниот испит за проверка на знаењето на нотарите е должен да ги надомести трошоците за полагање на испитот.

(6) Министерот ја утврдува висината на реално направените трошоци за полагање на квалификациониот нотарски испит и испитот за рангирање за нотар, испитот за заменик-нотар, помошник-нотар и нотарски стручен соработник, неопходни за спроведување на првиот и вториот дел од испитот, подготовката на базите на прашања и студии на случај, како и за стручниот испит за проверка на знаењата, спроведувањето на електронскиот тест, изготвување на материјали и покани и изготвување на уверенија.

(7) Трошоците за полагање на испит се уплатуваат на сметката на сопствени приходи на Министерството.

(8) Ако трошоците не се уплатени на соодветната сметка на Министерството, најдоцна седум дена пред денот определен за полагање на испитот, на кандидатот нема да му се дозволи полагање на испитот.

Програма за полагање на испит за рангирање за нотар и квалификационен нотарски испит, испит за заменик-нотар, помошник-нотар, нотарски стручен соработник и стручен испит за проверка на знаењата

Член 162

(1) Испитот за рангирање за нотар, испитот за заменик-нотар, помошник-нотар и нотарски стручен соработник (во натамошниот текст: испитот), се состои од два дела, и тоа:
- прв дел (теоретски дел), со кој се проверува теоретското знаење на кандидатите и
- втор дел (студија на случај), со кој се проверува способноста за примена на законите во практиката.

(2) Испитот се полага писмено по електронски пат, со одговарање на определен број прашања во вид на решавање на електронски тест на компјутер.

(3) Првиот дел од испитот се полага по предметите:

- 1) нотарска служба, организација и делокруг на нотаријатот, составување, заверување и легализација на исправите во односите со меѓународен елемент;
- 2) кривично право за кривичните дела против јавните финансии, платниот промет и стопанството, против службената должност, против правосудството и против правниот сообраќај;
- 3) парнична постапка, вонпарнична постапка, облигационо, наследно, семејно, стварно право и извршување и
- 4) трговските друштва во делот на надлежноста на нотарите и евиденција на правата на недвижности.

(4) Вториот дел на испитот се состои од:

- опис на два индивидуални случаи кои произлегуваат од составување на нотарски исправи и заверки од областа на нотарската служба, спроведување на оставинска постапка и донесување на оставинско решение, како и изготвување на решение со кое се дозволува извршување врз основа на веродостојна исправа и
- прашања кои треба кандидатот да ги одговори врз основа на анализата на случајот.

(5) Испитот се полага според програма во која се содржани градивото и прописите, која ја донесува министерот. 20% од правната литература од овој став, задолжително првенствено се состои од стручна литература што е во употреба на највисоко рангираните 100 високообразовни установи од областа на правните науки во светот, рангирани на последната објавена листана Центарот за универзитети од светска класа при Шангајскиот Џиао Тонг универзитет.

(б) Квалификациониот нотарски испит и стручниот испит за проверка на знаењата на нотарите се спроведуваат по посебни модули кои содржат само прашања од теоретскиот дел од областа на нотаријатот, наследно, облигационо, стварно и трговско право.

Формирање на бази на прашања

Член 163

(1) За подготвување на прашањата од првиот дел од испитот, студиите на случај, прашањата од вториот дел на испитот, квалификациониот нотарски испит и стручниот испит за проверка на знаењата, министерот на предлог на Академијата за судии и јавни обвинители, од редот на едукаторите, ангажира нотари, извршители, судии и професори на правни факултети од акредитирани универзитети во Република Македонија.

(2) Базата на прашања за првиот дел, базата на студии на случај за вториот дел од испитот, како и базите на прашања за квалификациониот нотарски испит и за стручниот испит за проверка на знаењата, ја верификува Комисија составена од:

- претседателот на Врховниот суд на Република Македонија,
- претседателот на Апелациониот суд Скопје,
- претседателот на Апелациониот суд Битола,
- претседателот на Апелациониот суд Штип,
- претседателот на Апелациониот суд Гостивар,
- претседателот на Нотарска комора на Република Македонија и
- претседателот на Комората на извршители на Република Македонија.

(3) Комисијата од ставот (2) на овој член врши ревизија и ажурирање на базите на прашања и базите на студии на случај од членот 165 став (5) од овој закон, најмалку еднаш годишно. Врз основа на извршената ревизија и ажурирање на базите на прашања и базите на студии на случај, Комисијата од ставот (2) на овој член одлучува најмалку 30% од прашањата и студиите на случај да бидат изменети или целосно отстранети и заменети со нови од базите од членот 165 став (5) од овој закон. Прашањата можат да бидат неформално преведени и на други јазици.

(4) При ревизијата Комисијата особено ги има во предвид промените на правните прописи на кои е засновано прашањето односно случајот, бројот на кандидати кои го одговориле, успешноста во одговарањето на истите како и други критериуми кои можат да влијаат на подобрувањето на квалитетот на базите од членот 165 став (5) од овој закон.

(5) Лицата од ставот (1) на овој член и членовите на Комисијата од ставот (2) на овој член, имаат право на паричен надоместок што го определува министерот.

(6) Износот на паричниот надоместок од ставот (5) на овој член, се определува врз основа на бројот на изготвени прашања и студии на случај.

(7) Годишниот износ на паричниот надоместок од ставот (5) на овој член, не го надминува нивото на месечна плата на судија во апелационен суд, а се обезбедува од паричните средства кои ги уплаќаат кандидатите на име надоместок на трошоци за полагање на испитот.

Полагање на испитите

Член 164

(1) Стручните и административните работи за потребите на спроведување на испитите од овој закон ги врши Министерството, за што министерот определува одговорно лице кое утврдува дали кандидатот ги исполнува условите за полагање на испитот. На одговорното лице за секоја одржана испитна сесија му следува паричен надоместок во износ од една третина од просечната нето плата во Република Македонија, за што Министерството донесува решение. Испитите технички ги спроведува правно лице регистрирано во Централниот регистар избрано од Министерството.

(2) Кандидатите на кои им е одобрено барањето за полагање на испитите и јавноста се информираат за датумот и времето на полагање на испитите, најмалку осум дена пред одржување на испитите преку веб страницата на Министерството и Јавниот радиодифузен сервис.

(3) Испитите, се полагаат во просторија за полагање на испитите, посебно опремена за полагање на испитите со материјално-техничка и информатичка опрема, интернет врска и опрема за снимање на полагањето.

(4) Полагањето на испитите се снима и во живо се емитува на веб страницата на Министерството, а ако поради технички причини снимањето се прекине, снимката од целиот испит се поставува на веб страницата на Министерството.

(5) Критериумите во однос на просторните услови и материјално-техничката и информатичката опрема на просториите за полагање на испитите ги пропишува министерот.

(6) За време на полагањето на испитите на лицето не му се дозволува користење на мобилен телефон, преносни компјутерски уреди и други технички и информатички средства, законски текстови, претходно подготвени предмети и слично. Исто така не е дозволено меѓусебно контактирање на лицата што ги полагаат испитите.

(7) Во просторијата за полагање на испитите, за време на полагањето присутни се по два претставници на Министерството и Министерството за информатичко општество и администрација, и еден претставник од Владата на Република Македонија по предлог на Канцеларијата на претседателот на Владата. На претставниците за секоја одржана

испитна сесија им следува паричен надоместок во износ од една третина од просечната нето плата во Република Македонија, за што Министерството донесува решение.

(8) Овластените претставници од ставот (7) на овој член, за време на полагањето на испитите не смеат да се задржуваат подолго од пет секунди во непосредна близина на лицето што полага, освен во случај на отстранување на технички проблем, но не подолго од пет минути.

(9) Ако техничкиот проблем со компјутерот биде отстранет за пет минути, испитите продолжуваат, а доколку проблемот не биде отстранет во овој рок испитите само за тоа лице се прекинуваат и тие ќе се одржат во рок од најмногу три дена од денот кога се прекинати. Ако има технички проблеми на повеќе од пет компјутери и тие не можат бидат отстранети во рок од пет минути, испитите се прекинуваат за сите лица кои полагаат, а испитите ќе се одржат во рок од најмногу три дена од денот на прекилот на испитите.

(10) На лице кое полага, доколку постапува спротивно на ставот (6) на овој член, нема да му биде дозволено да продолжи со полагање и во записникот од полагање на испитите се констатира дека лицето не положило, и му се изрекува забрана за полагање во траење од три години, за што Министерството донесува решение против кое може да се поведе управен спор пред надлежен суд, во рок од 30 дена од денот на приемот на решението.

(11) Првиот дел од испитот се полага по секој од предметите наведени во членот 162 став (3) од овој закон и содржи најмалку 50 прашања со пет можности за избор од кој една е точна, две се слични, една е неточна во мал обем (на неа се губат мал број поени) и една е неточна во голем обем (на неа се губат поголем број поени). Ако лицето при полагање на првиот дел од испитот освои повеќе од 70% од вкупниот број поени се стекнува со право да го полага вториот дел од испитот.

(12) Вториот дел од испитот се состои од две студии на случај кои се однесуваат на составување на нотарски исправи и заверки од областа на нотарската служба, спроведување на оставинска постапка и донесување на оставинско решение, како и изготвување на решение по нотарски платен налог и имаат десет можности на одговори од кои едната е точна, пет се слични и четири се различни. Ако лицето при полагање на вториот дел од испитот освои повеќе од 70% од вкупниот број поени, се смета дека го положил испитот и за што добива уверение за положен испит.

(13) Стручниот испит за проверка на знаењата и квалификациониот нотарски испит се полага по предметите наведени во членот 162 став (6) од овој закон, и содржи 30 прашања со пет можности за избор од кој една е точна, две се слични, една е неточна во мал обем (на неа се губат мал број поени) и една е неточна во голем обем (на неа се губат поголем број поени). Нотарот го положил стручниот испит ако положи повеќе од 70% од вкупниот број поени, за што добива уверение за положен стручен испит.

(14) Уверението од ставовите (12) и (13) на овој член се издава во рокот од три дена од денот на завршување на испитот.

(15) Формата и содржината на уверението од ставовите (12) и (13) на овој член ја пропишува министерот.

Начин на полагање

Член 165

(1) Полагањето на првиот дел од испитите се врши така што се одговара на прашањата кои се дадени во вид на решавање на електронски тест на компјутер.

(2) Прашањата од тестот, зависно од тежината, се вреднуваат со определен број поени.

(3) Полагањето на вториот дел од испитот се врши со проучување на студијата на случај и со одговарање на определен број прашања кои произлегуваат од студијата на случај, во вид на електронско, софтверско решение. Одговорите зависно од тежината се вреднуваат со поени определени во студијата на случај.

(4) Прашањата содржани во тестовите за полагање на првиот дел на испитите и нивните одговори, студиите на случај и прашањата кои произлегуваат од студиите на случај и нивните одговори, како и прашањата за квалификациониот нотарски испит и стручниот испит за проверка на знаењата, се чуваат во Единствениот електронски систем за полагање на испитот (во натамошниот текст: електронскиот систем), кој го воспоставува Министерството.

(5) Електронскиот систем од ставот (4) на овој член содржи и јавно достапна база од најмалку 2000 прашања од областа на предметите од членот 162 став (3) од овој закон, за потребите од првиот дел од испитот, јавно достапна база од најмалку 100 студии на случај за потребите на вториот дел од испитот, како и најмалку по 500 прашања за стручниот испит за проверка на знаењата и квалификациониот нотарски испит од членот 162 став (6) од овој закон.

(6) Бројот на прашања и студии на случај во базите од ставот (5) на овој член се зголемува за 10% годишно почнувајќи од 2016 година.

(7) Во електронскиот систем е содржано и посочување на прописите и правната литература во кои се содржани одговорите на прашањата од првиот дел од испитот и прописите за вториот дел од испитот, како и за квалификациониот нотарски испит и стручниот испит за проверка на знаењата.

(8) Резултатите од полагањето на првиот и вториот дел од испитот, како и од квалификациониот нотарски испит и стручниот испит за проверка на знаењата му се

достапни на кандидатот на компјутерот на кој го полагал испитот, веднаш по неговото завршување.

(9) Електронскиот систем за полагање на испитот не може да дозволи постоење на идентична содржина на електронскиот тест за првиот дел на испитот, односно електронска студија на случај за вториот дел од испитот, како и за квалификациониот нотарски испит и стручниот испит за проверка на знаењата, во еден термин за повеќе од едно лице.

(10) Овластеното правно лице кое технички ги спроведува испитите е должен да го блокира радио фреквенцискиот опсег во просторијата за полагање на испитите за време на спроведување на испитните сесии.

(11) Агенцијата за електронски комуникации (во натамошниот текст: АЕК) врши постојан мониторинг на блокирањето на радио фреквенцискиот опсег во просторијата за полагање на испитите, со цел да се спречи секаков вид на електронска комуникација со околината надвор од просторијата за полагање на испитите.

(12) АЕК во просторијата за полагање на испитите инсталира мерна опрема која обезбедува електронски запис од извршените мерења во траење од 30 дена, а истите се складираат во централниот контролен систем на АЕК.

(13) АЕК формира тричлена комисија која изготвува извештај врз основа на електронските записи складирани во централниот контролен систем на АЕК и истиот го доставува до Министерството најдоцна во рок од 15 дена од завршување на испитната сесија.

(14) Условите и начинот на полагање на испитот, квалификациониот нотарски испит и стручниот испит за проверка на знаењата ги пропишува министерот.

Пристапен код и времетраење на испитите

Член 166

(1) На денот на полагање на првиот, односно вториот дел од испитот, како и на квалификациониот нотарски испит и стручниот испит за проверка на знаењата, претставник на Министерството му дава на кандидатот пристапен код, односно лозинка со кој му се одобрува пристап, до електронскиот систем од членот 165 од овој закон.

(2) По одобрувањето на пристапот, кандидатот добива електронски тест за првиот дел од испитот односно две електронски студии на случај за вториот дел од испитот, како и електронски тест за квалификациониот нотарски испит и стручниот испит за проверка на знаењата, компјутерски генерирани, чија содржина по случаен избор ја одредува софтверот на електронскиот систем од членот 165 став (4) од овој закон.

(3) Првиот и вториот дел од испитот, како и квалификациониот нотарски испит и стручниот испит за проверка на знаењата содржат упатство за начинот на решавање на истиот, за кое претставникот на Министерството дава појаснување пред да започне полагањето на испитот.

(4) Вкупното траење на времето определено за првиот дел од испитот изнесува 120 минути, времето за одговарање на вториот дел од испитот изнесува 180 минути, додека времето за полагање на квалификациониот нотарски испит и стручниот испит за проверка на знаењата изнесува 60 минути.

Комисија за ревизија на испитите

Член 167

(1) Министерот формира Комисија за ревизија на одржаните испити, која во својата работа ги користи материјалите од членот 166 став (2) од овој закон и во неа, покрај другите членови, членуваат и претставник од Владата на Република Македонија и информатичар од Министерството за информатичко општество и администрација определен од Владата на Република Македонија. На членовите на Комисијата им следува паричен надоместок кој на годишно ниво изнесува една просечната нето плата во Република Македонија, за што Министерството донесува решение.

(2) Комисијата од ставот (1) на овој член се состанува по секоја одржана испитна сесија и врши ревизија на начинот на спроведување на испитите, вклучувајќи и дали испитите ги полагале кандидати кои ги исполнуваат условите за полагање на испитот согласно со членот 161 од овој закон, за што доставува извештај до министерот.

(3) Комисијата од ставот (1) на овој член има право да изврши ревизија и на начинот на спроведување на испитите одржани во последните пет години до денот на одржувањето на состанокот на Комисијата, но не порано од денот на примена на овој закон.

(4) Доколку Комисијата од ставот (1) на овој член утврди нерегуларности во спроведувањето на испитите од страна на поединци во смисла на членот 164 став (6) од овој закон, ќе предложи одземање на уверението од членот 164 ставови (12) и (13) од овој закон.

(5) Министерот донесува решение за одземање на уверението врз основа на предлогот на Комисијата од ставот (1) на овој член во рок од три дена од приемот на предлогот.

(6) Против решението од ставот (5) на овој член, може да се поведе управен спор пред надлежен суд во рок од 30 дена од приемот на решението.

Надзор над спроведување на законот

Член 168

Надзор врз спроведувањето на овој закон, врши Министерството.

XVIII. ПРЕКРШОЧНИ И КРИВИЧНИ ОДРЕДБИ

Член 169

Глоба во износ од 1.000 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на претседателот на Комората за прекршок, доколку:

- не го определи датумот за отпочнување со работа на нотарот во рокот определен со овој закон (член 12 став (4) од овој закон),
- не го запише именуваниот нотар во рокот определен со овој закон (член 12 став (7) од овој закон),
- не определи нотар кој ќе ги издава преписите и изводите од списите на нотарот чија нотарска служба престанала (членот 23 став (3) од овој закон),
- не определи нотар кој ќе ја врши нотарската служба од соседното службено подрачје, кога определено службено подрачје ќе остане без нотар (член 26 став (10) од овој закон),
- не определи нотар од соседното подрачје ако поради отсуство на нотарот од одредено службено подрачје, тоа подрачје остане без нотар (член 28 став (3) од овој закон),
- не определи нотар од соседното подрачје во случај на изземање на нотарот од одредено службено подрачје, на кое има само еден нотар (член 32 став (5) од овој закон),
- не определи нотар кој ќе стави потврда на извршност во случај на отсуство на нотарот кој го составил нотарскиот акт или ја потврдил приватната исправа (член 53 став (6) од овој закон),
- не свика вонредна седница на Собранието на Комората во рок од 30 (триесет) дена од денот на донесувањето на одлуката на Управниот одбор, односно од поднесувањето на барањето на членовите на Комората (член 121 став (4) од овој закон),
- не го свика Управниот одбор по барање од една третина од вкупниот број на членовите на Управниот одбор (член 122 став (3) од овој закон),
- не даде мислење во рок од осум дена од поднесување на барањето од странката во случај на спор меѓу нотарите и нивните странки, кој се однесува на плаќање на извршената работа (член 123 став (3) од овој закон),
- не му овозможи пристап на Министерството до сите простории, списи и книги во Комората, во случај на надзор над работата на Комората (член 129 став (2) од овој закон),
- не го извести Министерството дека против нотар е поднесен предлог за поведување на дисциплинска постапка (член 134 став (6) од овој закон),
- не достави извештај до Министерството за добиените податоци од нотарите (член 153 став (5) од овој закон) и
- не го реши спорот во рок од осум дена од приемот на барањето и не ја определи висината на наградата и висината на трошоците на нотарот (член 154 став (2) од овој закон).

(2) Глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на нотарот што нема да поднесе анкетен лист до Државната комисијата за спречување на корупција (член 12 став (12) од овој закон).

Член 170

Глоба во износ од 1.000 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на нотарот на кој му престанала нотарската служба, нотарот кој привремено ја врши нотарската служба или наследниците на починатиот нотар, ако не постапат во согласност со одредбите од членот 24 став (1) од овој закон.

Член 171

(1) Глоба во износ од 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на овластеното правно лице од членот 164 став (1) од овој закон кое технички го спроведува испитот доколку не го снима, емитува во живо на веб страницата на Министерството или не ја постави снимката на целиот испит на веб страницата на Министерството согласно со членот 164 став (4) од овој закон.

(2) Глоба во износ од 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на овластеното правно лице од членот 164 став (1) од овој закон кое технички го спроведува испитот, доколку не го прекине испитот согласно со членот 164 став (9) од овој закон.

(3) Глоба во износ од 10.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на овластеното правно лице кое технички го спроведува испитот од членот 165 став (10) од овој закон, доколку не го блокира радио фреквенцискиот опсег во просторијата за полагање на испитот.

Член 172

(1) Глоба во износ од 2.000 до 3.000 евра во денарска противвредност ќе им се изрече на овластените претставници од членот 164 став (7) од овој закон, ако дозволат кандидатот да постапи спротивно на членот 164 ставови (6) и (8) од овој закон.

(2) Глоба во износ од 2.000 до 3.000 евра во денарска противвредност ќе се казни лицето од членот 164 став (1) од овој закон, кое ќе дозволи да полага кандидат кој не ги исполнува пропишаните услови од овој закон.

(3) Глоба во износ од 100 до 200 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на кандидатот кој постапува спротивно на членот 164 од овој закон.

Член 173

(1) Глоба во износ од 2.000 до 3.000 евра во денарска противвредност ќе се казнат членовите на комисијата од членот 167 од овој закон, доколку утврдат неправилности во спроведувањето на испитот, а тоа не го констатираат во извештајот до министерот.

(2) Глоба во износ од 1.000 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на министерот ако не го донесе решението во рокот утврден во членот 167 став (5) од овој закон.

(3) Глоба во износ од 1.000 до 1.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на министерот ако не го повика нотарот да даде свечена изјава во рокот определен во овој закон (член 12 став (1) од овој закон).

Член 174

За непостапувањето во рокот утврден во членот 11 став (7) од овој закон, членовите на комисијата сносат кривична одговорност согласно со одредбите на Кривичниот законик на Република Македонија.

Член 175

Непостапувањето на службеното лице од Министерството во рокот утврден во членот 11 ставови (9) и (10) од овој закон, претставува основ за кривична одговорност согласно со одредбите од Кривичниот законик на Република Македонија.

Член 176

(1) За прекршоците предвидени во овој закон, прекршочна постапка води и прекршочни санкции изрекува надлежен суд.

(2) Одмерување на глобата за правно лице ќе се врши согласно со Законот за прекршоци.

XIX. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 177

(1) Со денот на започнување на примената на овој закон престануваат да важат одредбите од членот 16-а) до 16-ж) од Законот за извршување („Службен весник на Република Македонија“ број 35/2005, 50/2006, 129/2006, 8/2008, 83/2009, 50/10, 83/10, 88/10, 171/10, 148/11 и 187/13).

(2) Постапките за донесување на решение врз основа на веродостојна исправа што започнале според Законот за извршување („Службен весник на Република Македонија“ број 35/2005, 50/2006, 129/2006, 8/2008, 83/2009, 50/10, 83/10, 88/10, 171/10, 148/11 и 187/13), продолжуваат според одредбите од тој закон.

(3) Дисциплинските постапки кои започнале според Законот за нотаријатот („Службен весник на Република Македонија“ број 55/2007, 86/2008, 139/2009 и 135/11), продолжуваат според одредбите од тој закон.

Член 178

Подзаконските акти предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од два месеца од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 179

Со денот на започнувањето на примената на овој закон, престанува да важи Законот за нотаријатот („Службен весник на Република Македонија“ број 55/2007, 86/2008, 139/2009 и 135/11).

Член 180

Уверенијата за положен нотарски испит согласно со одредбите на Законот за вршење на нотарските работи („Службен весник на Република Македонија“ број 59/1996, 25/1998, 6/2002 и 66/2006) и Законот за нотаријатот („Службен весник на Република Македонија“ број 55/2007, 86/2008, 139/2009 и 135/11), се признаваат како уверенија за положен квалификационен нотарски испит и претставуваат услов за пријавување за полагање на испитот за рангирање за нотар по распишан конкурс за именување на нотари.

Член 181

Замениците-нотари и помошниците-нотари кои се именувани за заменици-нотари и помошници-нотари, продолжуваат со работа како заменици-нотари и помошници-нотари.

Член 182

(1) Комората ќе го изготви софтверот и ќе ја воспостави Централната електронска нотарска архива од членот 117 став (5) од овој закон во рок од една години од денот на влегување во сила на овој закон, во кој рок Комората и нотарите електронски ќе се поврзат со единиците на локалната самоуправа, Централниот регистар, Агенцијата за катастар на недвижностите, Управата за водење на матични книги и Министерството за внатрешни работи.

(2) Адвокатската комора е должна да ја усогласи Адвокатската тарифа согласно со одредбите од овој закон во рок од два месеца од денот на влегување во сила на овој закон.

(3) Министерот за правда е должен да донесе Нотарска тарифа согласно со одредбите од овој закон, во рок од два месеца од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 183

Нотарската комора на Република Македонија формирана согласно со одредбите на Законот за вршење на нотарските работи („Службен весник на Република Македонија“ број 59/96, 25/98, 6/2002 и 66/2006) и на Законот за нотаријатот („Службен весник на Република Македонија“ број 55/2007, 86/2008, 139/2009 и 135/11) продолжува со работа, согласно со одредбите од овој закон.

Член 184

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе започне да се применува по четири месеци од денот на неговото влегување во сила.